Monitor Economie Hoeksche Waard

6-METING

oktober 2024

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Management-samenvatting

Beroeps-bevolking

Vestigingen van bedrijven & instellingen

Banen en werkgelegenheid

Verkooppunten detailhandel en horeca

Woon-werkbalans

Werkloosheid, vacatures en spannings-indicator

Jongeren, onderwijs en binnenlandse migratie

Vooruitzichten

Klik op de knoppen

Terug naar inhoudsopgave

Over ons

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

Grote arbeidsparticipatie

De arbeidsparticipatie in de gemeente Hoeksche Waard is groter dan landelijk. In 2023 bedroeg de netto arbeidsparticipatie in de Hoeksche Waard ruim 75% (de werkzame beroepsbevolking per 100 inwoners van 15 tot 75 jaar). Dat was twee procentpunt groter dan landelijk en één procentpunt groter dan een jaar eerder. Begin 2024 telde de gemeente Hoeksche Waard 90.250 inwoners. De werkzame beroepsbevolking bestaat uit ongeveer 49.000 personen. Het opleidings- en beroepsniveau van de werkzame beroepsbevolking in de gemeente liggen van oudsher iets lager dan landelijk.

Toename van banen

Op 1 januari 2023 telde de gemeente Hoeksche Waard bijna 37.000 banen. Dat waren er ongeveer 3% meer dan in 2022 en bijna 13% meer dan in 2016. De toename van het aantal banen komt grotendeels door oprichting van vestigingen, te weten ruim 1.550 banen. Daarnaast kwamen er door groei van bestaande bedrijven ruim 1.030 banen bij. Ongeveer 1.620 banen verdwenen als gevolg van opheffing en vertrek. De totale werkgelegenheid nam al met al toe. De groei van het aantal banen door uitbreiding was groter dan een jaar eerder.

Relatief weinig werkgelegenheid, maar veel uitgaande pendel

Hoewel het aantal banen is toegenomen, is de werkgelegenheid in de gemeente *naar verhouding* klein. Er waren ruim 700 banen per 1.000 personen beroepsbevolking tegenover landelijk 950 banen per 1.000 personen beroepsbevolking. Dat verschil is kenmerkend voor een suburbaan gebied onder de rook van een grootstedelijke regio. Vanuit de gemeente is veel uitgaande pendel van werknemers, met name naar Rotterdam en de rest van Rijnmond. De totale uitgaande pendel van 25.200 werknemers is een stuk groter dan de inkomende pendel (11.800) en iets groter dan een jaar eerder.

Veel banen in handel en industrie, horeca ondervertegenwoordigd

De gemeente Hoeksche Waard kent relatief veel werkgelegenheid in de handel en industrie/energie (vergeleken met Nederland). Dat was in 2022 ook het geval. In bijvoorbeeld de horeca en ict is de werkgelegenheid in de gemeente juist klein in verhouding tot het landelijke beeld. Van de horeca en detailhandel zijn relatief weinig verkooppunten en oppervlakte in de gemeente.

Lage werkloosheid en weinig ww- en bijstandsuitkeringen

In 2023 was de werkloosheid in de Hoeksche Waard 2,7% (even groot als een jaar eerder). Al jarenlang is de werkloosheid in de gemeente kleiner dan in Nederland. De landelijke werkloosheid was 3,6% in 2023. Eind 2023 waren in de gemeente Hoeksche Waard 610 ww-uitkeringen. Dat waren er 59% minder dan eind 2016. In de gemeente zijn in verhouding tot Nederland relatief weinig ww-uitkeringen (naar inwonertal). Dat geldt nog meer voor bijstandsuitkeringen. In de gemeente is het aandeel bijstandsuitkeringen bijna twee keer zo klein als landelijk (naar inwonertal). Het *aantal* bijstandsuitkeringen in de gemeente neemt echter wel licht toe. Eind 2023 waren dat er 810. Landelijk is juist sprake van een daling van het aantal bijstandsuitkeringen.

Managementsamenvatting

Aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt

meer vraag naar arbeid dan aanbod

De afgelopen jaren is het aantal vacatures landelijk en in de regio Rijnmond fors toegenomen. Het aantal kortdurende werklozen is juist gedaald. Beide ontwikkelingen zorgen voor krapte op de arbeidsmarkt, zowel landelijk als in de regio. Voor Nederland komt de spanningsindicator eind 2023 uit op 3,9. Voor de regio Rijnmond is dit 3,0. Er is meer vraag naar arbeidskrachten (vacatures) dan aanbod. Dat is gunstig voor (werkloze) werkzoekenden en baanwisselaars, maar ongunstig voor bedrijven en instellingen. Eind 2023 is de vraag naar ict- en technisch personeel in de regio Rijnmond relatief hoog. Voor alle beroepsgroepen is sprake van een (zeer) krappe arbeidsmarkt (landelijk en in Rijnmond). De algehele krapte op de arbeidsmarkt was ook een jaar eerder het geval.

Mbo-, hbo- en wo-studenten

In schooljaar 2023/2024 was het aantal mbo-studenten woonachtig in de gemeente Hoeksche Waard ruim 2.300, het aantal hbo-studenten ruim 1.800 en het aantal wo-studenten 600. Voor zowel mbo, hbo als wo is sprake van een kleiner aantal studenten dan in het schooljaar ervoor. In de mbo-opleidingssectoren Zakelijke dienstverlening & veiligheid en in Voedsel, groen & gastvrijheid nam het aantal studenten echter sterk toe.

Meer vestigers dan vertrekkers uit de gemeente behalve de groep 15-24 jarigen

Het binnenlands migratiesaldo van jongeren van 15-19 jaar en van 20-24 jaar is negatief in de gemeente Hoeksche Waard. Dat wil zeggen dat er meer jongeren vertrekken uit de gemeente dan dat er naartoe komen. In 2023 is voor beide groepen sprake van een daling van het saldo ten opzichte van 2022. De Hoeksche Waard blijkt aantrekkelijk te zijn voor gezinnen met kinderen. Voor de leeftijdsgroepen 0-14 en 30-39 jaar geldt in de afgelopen jaren dat er meer personen bijkomen in de gemeente dan dat eruit vertrekken. In 2023 nam het positieve saldo voor de groep van 0-14 jaar wel af ten opzichte van 2022. De groep 25-29 jaar laat vanaf 2018 een duidelijk positief migratiesaldo zien (meer “bijkomers” dan vertrekkers).

Vooruitzicht: dalend arbeidsaanbod en blijvende krapte op arbeidsmarkt

Het aantal banen in de gemeente Hoeksche Waard is in 2023 naar schatting met 1,4% toegenomen. Dat is iets meer dan de landelijke groei van 1,2%. De spanning op de arbeidsmarkt zal naar verwachting aanhouden waardoor het lastig blijft om vacatures in te vullen. De bevolking van de gemeente Hoeksche Waard groeit tot en met 2026 naar verwachting licht. Daarna treedt stabilisatie op, gevolgd door een lichte krimp. In 2050 zal de gemeente ongeveer 87.800 inwoners tellen. De leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar vormt een groot deel van het arbeidsaanbod. Deze groep zal naar verwachting gestaag krimpen (met 8% in 2050).

Beroepsbevolking

Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie

Beroepsbevolking
De gemeente Hoeksche Waard telde begin 2024 in totaal 90.250 inwoners. Van hen waren 67.100 tussen 15 en 75 jaar oud. De beroepsbevolking bestaat uit ongeveer 51.000 personen.

De *werkzame* beroepsbevolking in de gemeente Hoeksche Waard bestond in 2023 uit ongeveer 49.000 personen. Sinds 2020 (ten tijde van de coronapandemie) zijn zowel de beroepsbevolking als de werkzame beroepsbevolking (licht) toegenomen.

(Werkzame) beroepsbevolking Hoeksche Waard

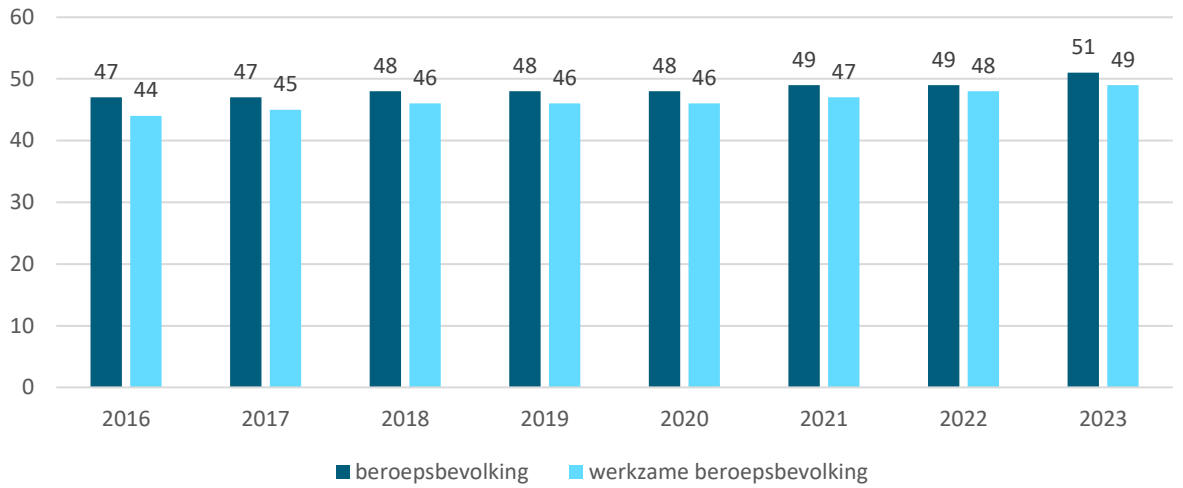

Arbeidsparticipatie
De bruto arbeidsparticipatie in de gemeente was 77,4% in 2023 (de beroepsbevolking per 100 inwoners van 15 tot 75 jaar). De netto arbeidsparticipatie bedroeg 75,3% (de *werkzame* beroepsbevolking per 100 inwoners van 15 tot 75 jaar).

De afgelopen jaren zijn de bruto en netto arbeidsparticipatie in de Hoeksche Waard toegenomen (behalve een kleine daling in 2020 als gevolg van de coronapandemie).

De toename komt overeen met het landelijke beeld, maar zowel de bruto als de netto arbeidsparticipatie zijn in de gemeente Hoeksche Waard groter dan landelijk (met ongeveer twee procentpunt).

Bruto en netto participatiegraad

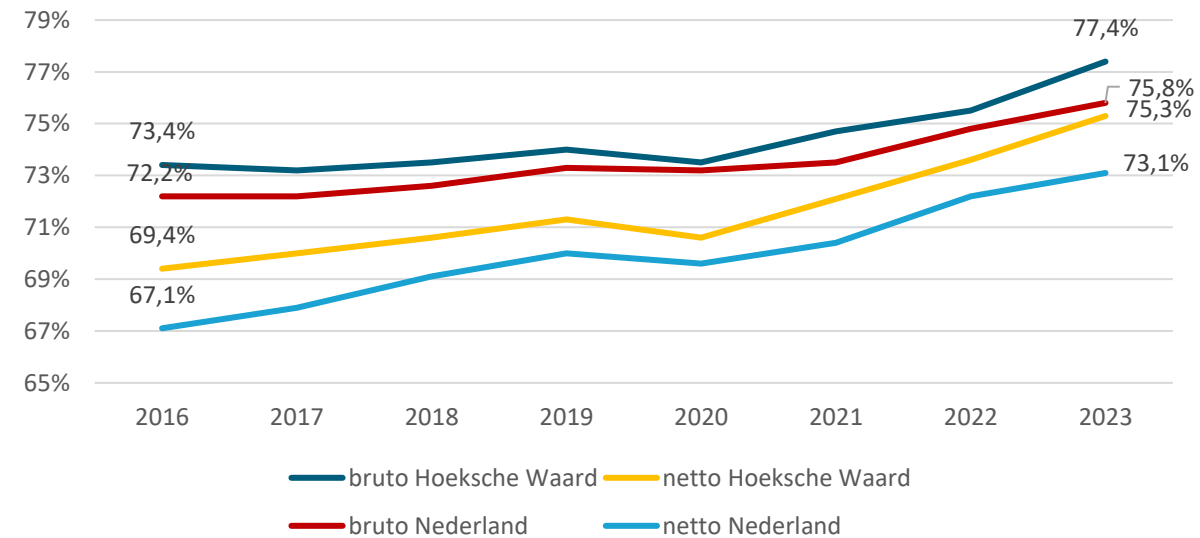

Bron: CBS

Opleidings- en beroepsniveau

Opleidingsniveau werkzame beroepsbevolking
In 2023 was 31% van de werkzame beroepsbevolking in Hoeksche Waarde hoger opgeleid (hbo of wo). Dat was minder dan landelijk (41%).

Het aandeel middelbaar opgeleiden in de gemeente ligt met 47% juist hoger dan het landelijk gemiddelde (38%). Het aandeel laag opgeleiden (22%) is iets groter dan landelijk (20%).

Toelichting opleidingsniveaus:
laag: basisonderwijs, vmbo, eerste 3 leerjaren havo/vwo, mbo-1.
middelbaar: bovenbouw havo/vwo, mbo-2, 3 en 4
hoog: hbo en wo

Opleidingsniveau werkzame beroepsbevolking, 2023

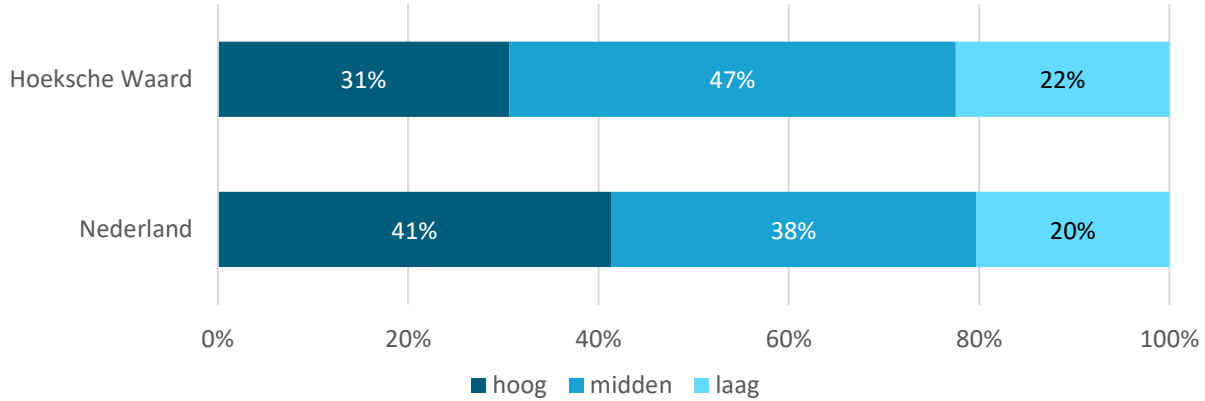

Bron: CBS, bewerking OCD

Beroepsniveau werkzame beroepsbevolking
44% van de werkzame beroepsbevolking van de gemeente Hoeksche Waard was in 2023 werkzaam op beroepsniveau 2. Dat aandeel is groter dan landelijk (38%).

31% van de werkzame beroepsbevolking in de Hoeksche Waard was werkzaam op beroepsniveau 1 (dat was minder dan landelijk). Daarnaast was 19% werkzaam op niveau 3 en 6% op niveau 1 (beide ongeveer even groot als landelijk).

Toelichting beroepsniveaus:
niveau 1: elementair of lager onderwijs vereist
niveau 2: lager of middelbaar onderwijs
niveau 3: mbo/hbo
niveau 4: hbo/wo

Beroepsniveau werkzame beroepsbevolking, 2023

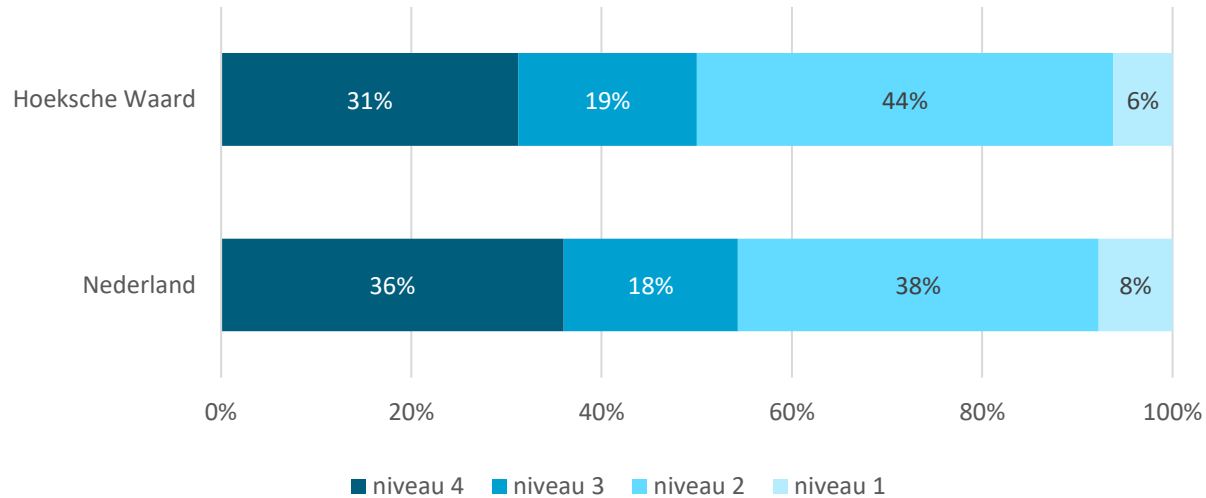

Bron: CBS, bewerking OCD

Werkloosheid

Werkloosheid
In 2023 bedroeg de werkloosheid in de gemeente Hoeksche Waard 2,7%. Hiermee ligt de werkloosheid in de gemeente lager dan landelijk (3,6%). Dat is al jaren het geval.

De werkloosheid in de Hoeksche Waard daalde tot 2019. In 2020 was onder invloed van het uitbreken van de coronapandemie een lichte stijging van de werkloosheid, waarna in 2021 weer een daling inzette. Landelijk is eenzelfde trend zichtbaar.

Werkloosheidspercentage

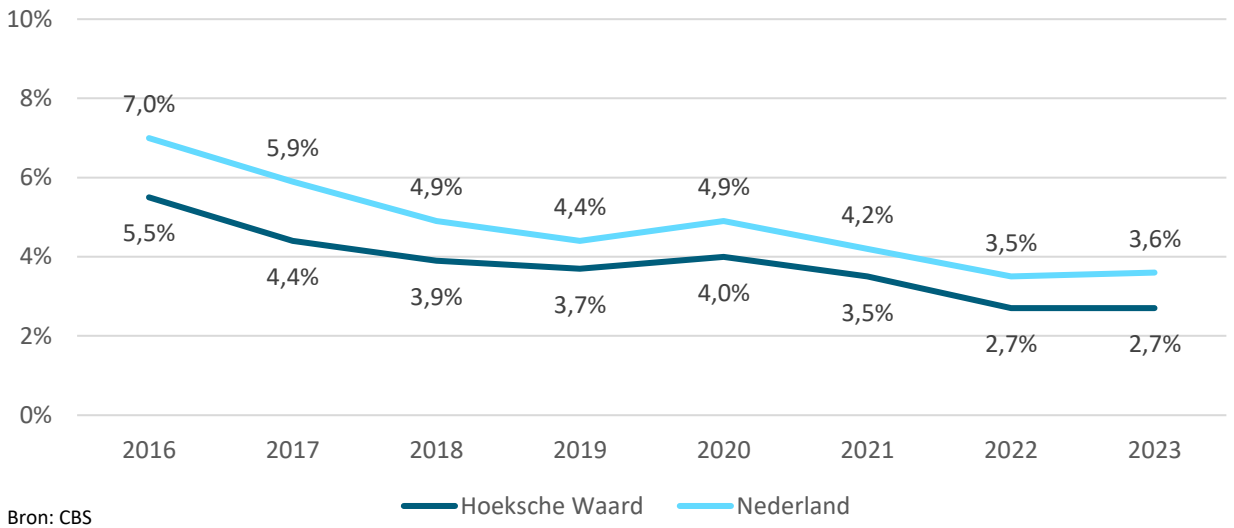

Bron: CBS

Vestigingen van bedrijven en instellingen

Vestigingen van bedrijven en instellingen

Vestigingen bedrijven en instellingen
Op 1 januari 2023 telde de gemeente Hoeksche Waard ruim 9.900 vestigingen van bedrijven en instellingen. Dat waren 552 vestigingen meer dan een jaar eerder (een toename van 6%). Het betreft vestigingen van bedrijven en instellingen in alle sectoren, inclusief zelfstandigen.

Vestigingen van bedrijven en instellingen Hoeksche Waard, per januari

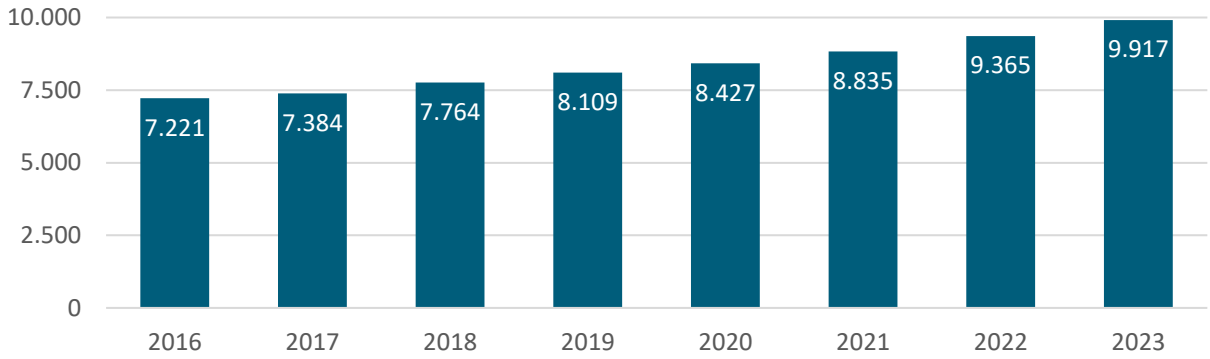

Bron: LISA (Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen)

Ontwikkeling aantal vestigingen
Ten opzichte van 2016 is het aantal vestigingen in de gemeente Hoeksche Waard met ruim 37% gegroeid. De groei van het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente Hoeksche Waard is nagenoeg hetzelfde als landelijk.

Ontwikkeling aantal vestigingen t.o.v. 2016

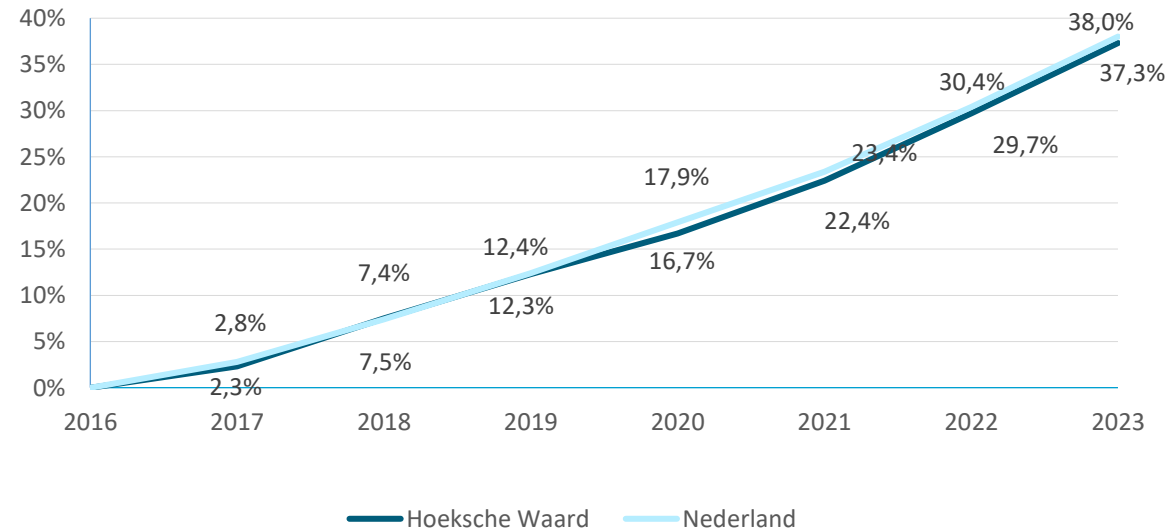

Bron: LISA

Ontwikkeling vestiging en vertrek

Vestiging en vertrek

2022-2023
8.683 vestigingen van bedrijven en instellingen per 1 januari 2023, waren ook een jaar eerder actief (bestaand). 682 vestigingen zijn in het jaar 2022 opgeheven of vertrokken, terwijl 1.234 bedrijven en instellingen zich in 2022 in de gemeente Hoeksche Waard vestigden of hier werden opgericht.

2021-2022
8.192 vestigingen van bedrijven en instellingen per 1 januari 2022 waren ook een jaar eerder actief (bestaand). 643 vestigingen zijn in het jaar 2021 opgeheven of vertrokken, terwijl 1.173 bedrijven en instellingen zich in 2021 in de gemeente Hoeksche Waard vestigden of werden opgericht.

Ontwikkeling van vestigingen als gevolg van vestiging en vertrek Hoeksche Waard

2022-2023

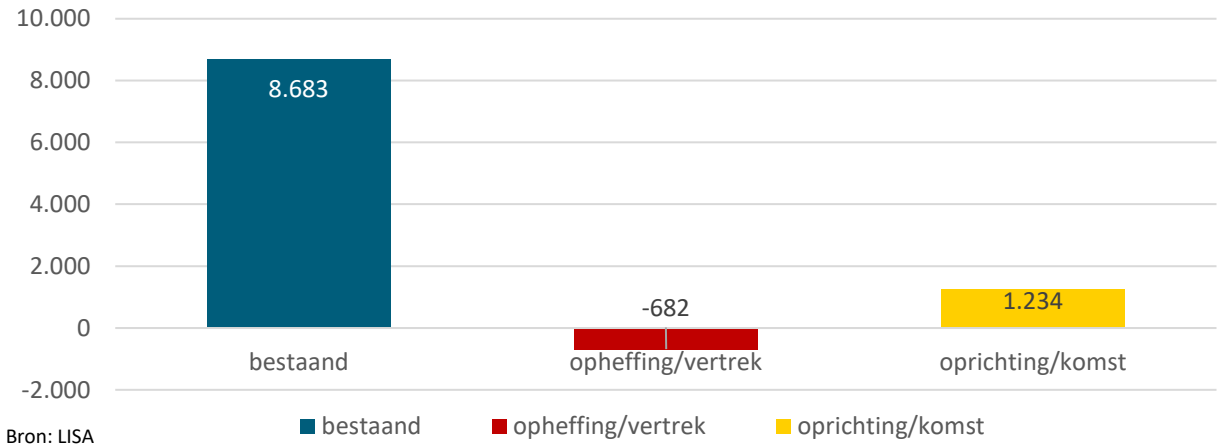

Bron: LISA

2021-2022

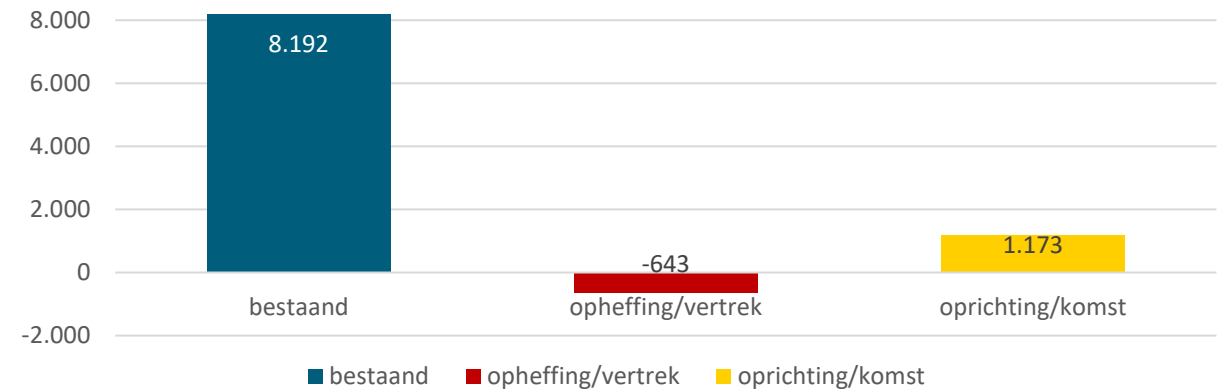

Bron: LISA

Vestigingen per sector

Vestigingen per sector
De sectoren met het grootste aandeel vestigingen in de gemeente Hoeksche Waard zijn Zakelijke diensten (25%) en Handel (18%). Dit zijn ook landelijk de grootste sectoren, maar de sector Handel is in de gemeente Hoeksche Waard nog sterker vertegenwoordigd dan landelijk (15%).

Overheid (0,2%), Financiële diensten (2%) en Horeca (3%) zijn de kleinste sectoren wat betreft vestigingen in de gemeente Hoeksche Waard. Horeca is in de gemeente iets minder sterk vertegenwoordigd dan landelijk (4%).

Aandeel vestigingen per sector per 1-1-2023

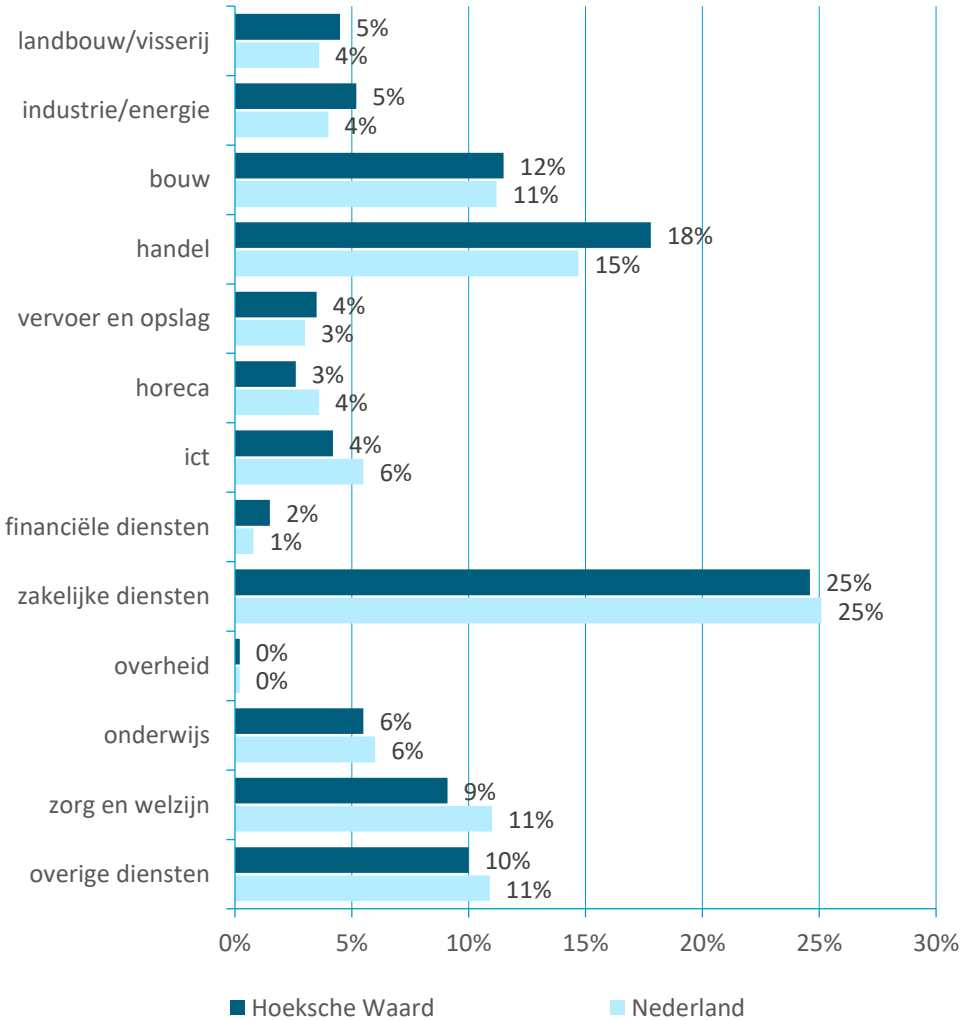

Bron: LISA

Ontwikkeling vestigingen per sector (I)

Ontwikkeling vestigingen per sector - absoluut
Absoluut gezien kwamen er sinds 2016 in de gemeente Hoeksche Waard de meeste vestigingen bij in de sector Zakelijke diensten (+784 vestigingen), gevolgd door de sector Bouw (+384 vestigingen). Alleen in de sector Financiële diensten was tussen 2016 en 2023 sprake van een afname van het aantal vestigingen (-13).

Ontwikkeling aantal vestigingen Hoeksche Waard per sector, 2016-2023 en 2022-2023

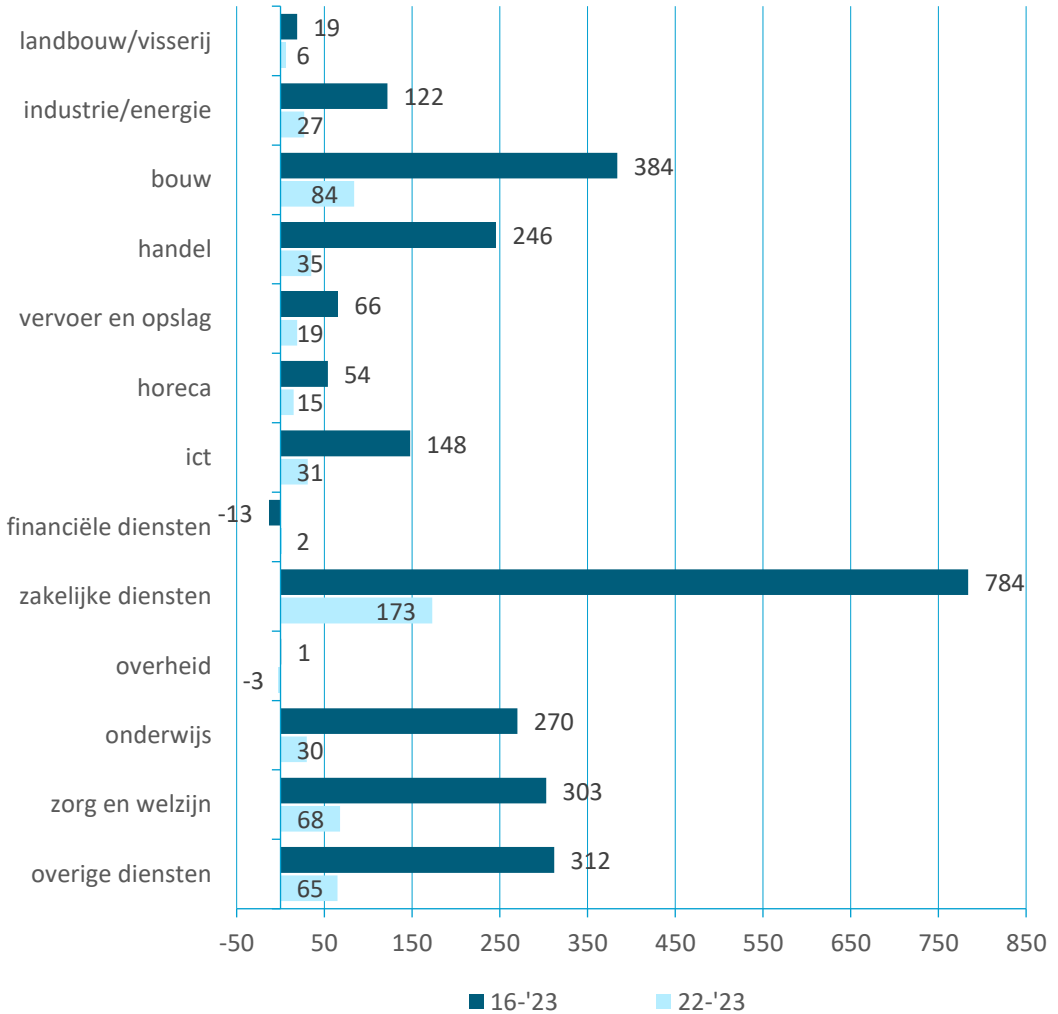

Bron: LISA

Ontwikkeling vestigingen per sector (II)

Ontwikkeling vestigingen per sector - relatief
Procentueel groeide het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen sinds 2016 het hardst in de sector Onderwijs. Het aantal vestigingen in deze sector liet in de gemeente Hoeksche Waard tussen 2016 en 2023 een groei van bijna 100% zien. Ook in de sectoren Ict (56%), Bouw (51%) en Zorg en welzijn (51%) groeide het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen in de Hoeksche Waard bovengemiddeld hard.

De sector Financiële diensten telde in de gemeente in 2023 minder bedrijfsvestigingen dan in 2016 (-8%). Ook landelijk was sprake van een afname (-6%).

Ontwikkeling van vestigingen per sector, 2016-2023

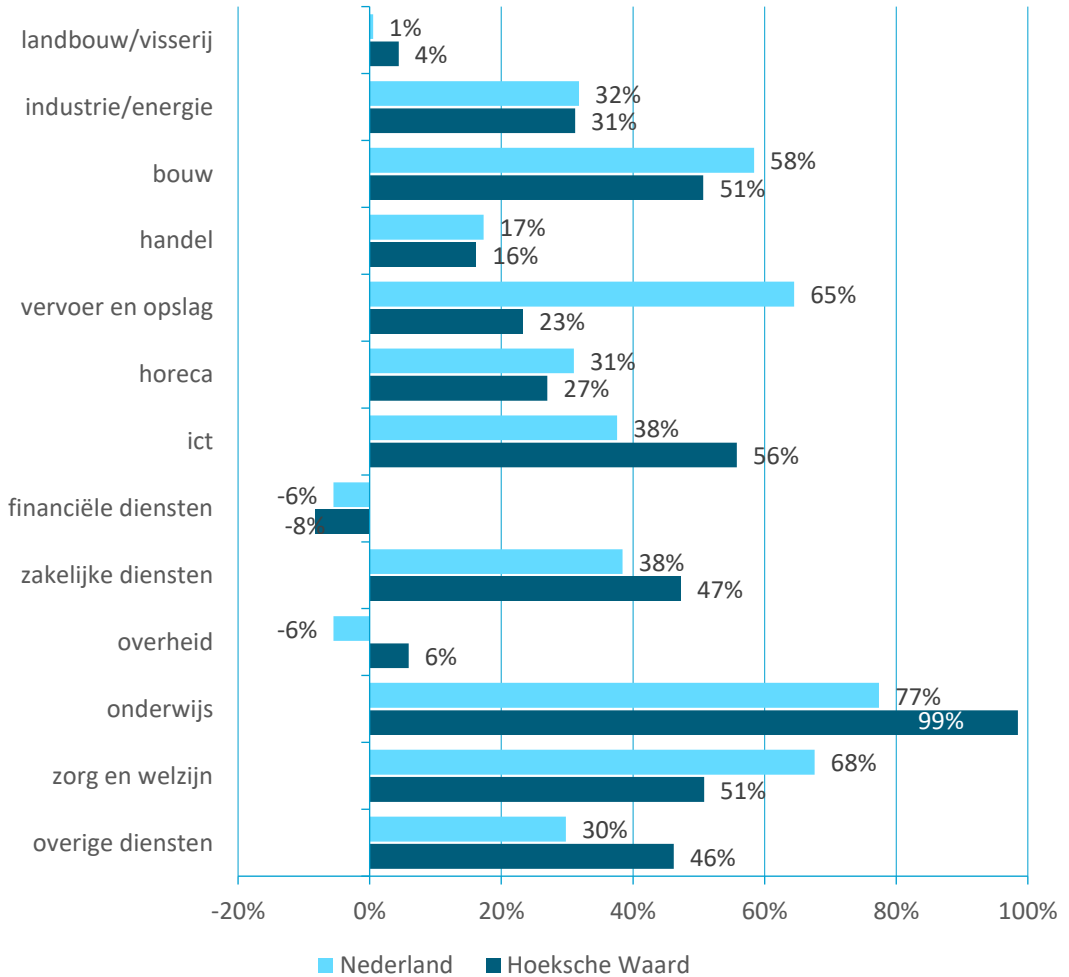

Bron: LISA

Banen en werkgelegenheid

Banen in de Hoeksche Waard

Aantal banen
Op 1 januari 2023 telde de gemeente Hoeksche Waard bijna 37.000 banen. Dat waren er 968 meer dan een jaar eerder (een toename van 2,7%). Het betreft alle banen, ongeacht het aantal uren per week, inclusief zelfstandigen en uitzendkrachten.

Banen Hoeksche Waard en ontwikkeling t.o.v. 2016

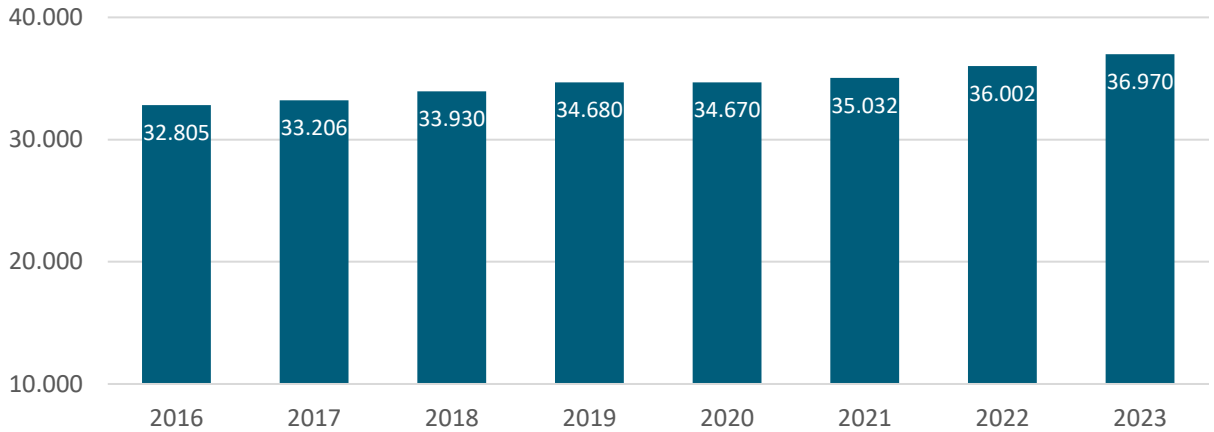

Bron: LISA

Ontwikkeling banen
Ten opzichte van 2016 is het aantal banen in de gemeente Hoeksche Waard met 12,7% gegroeid. Tussen 2019 en 2020 bleef het aantal banen ongeveer gelijk, waarna het weer toenam vanaf 2020. De groei van het aantal banen in de Hoeksche Waard blijft iets achter bij de landelijke ontwikkeling (+14,8% ten opzichte van 2016).

Ontwikkeling banen t.o.v. 2016

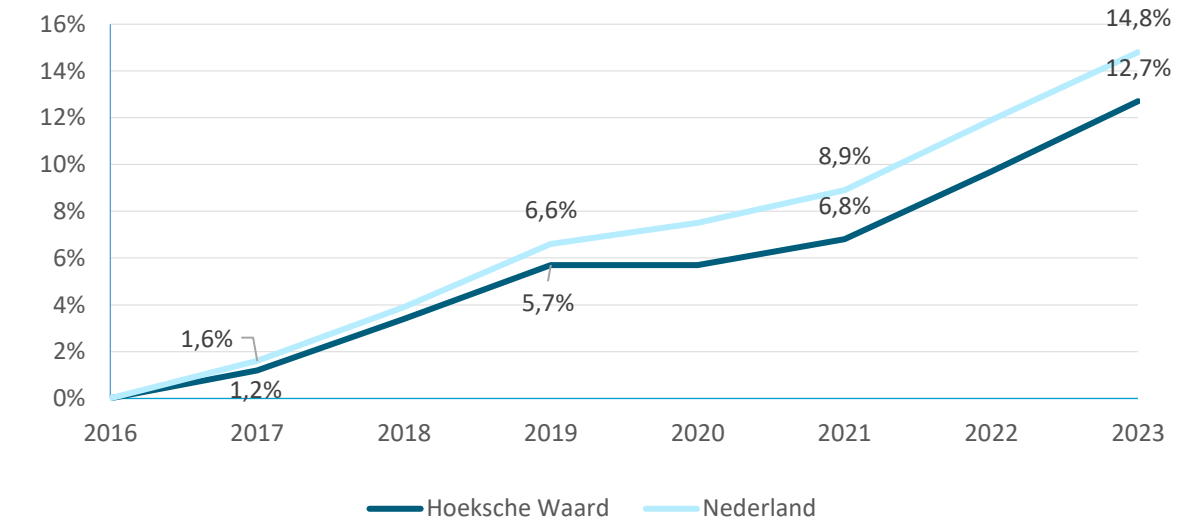

Bron: LISA

Ontwikkeling banen - groei, vestiging en vertrek

2022-2023
Tussen 2022 en 2023 kwamen er in de gemeente Hoeksche Waard 1.554 banen bij als gevolg van oprichting en vestiging van bedrijven. Bestaande bedrijven lieten een groei zien van ruim 1.030 banen (uitbreiding). Aan de andere kant verdwenen ruim 1.600 banen door opheffing en vertrek van bedrijven. Per saldo zijn er meer banen bijgekomen dan dat er verdwenen.

2021-2022
Tussen 2021 en 2022 kwamen er in de gemeente Hoeksche Waard ruim 1.700 nieuwe banen bij als gevolg van oprichting en vestiging van bedrijven. Bestaande bedrijven lieten een groei zien van 513 banen (uitbreiding). Door opheffing en vertrek van bedrijven verdwenen er 1.249 banen.

Ontwikkeling banen - vestiging en vertrek

Ontwikkeling van banen als gevolg van groei, vestiging en vertrek Hoeksche Waard

2022-2023

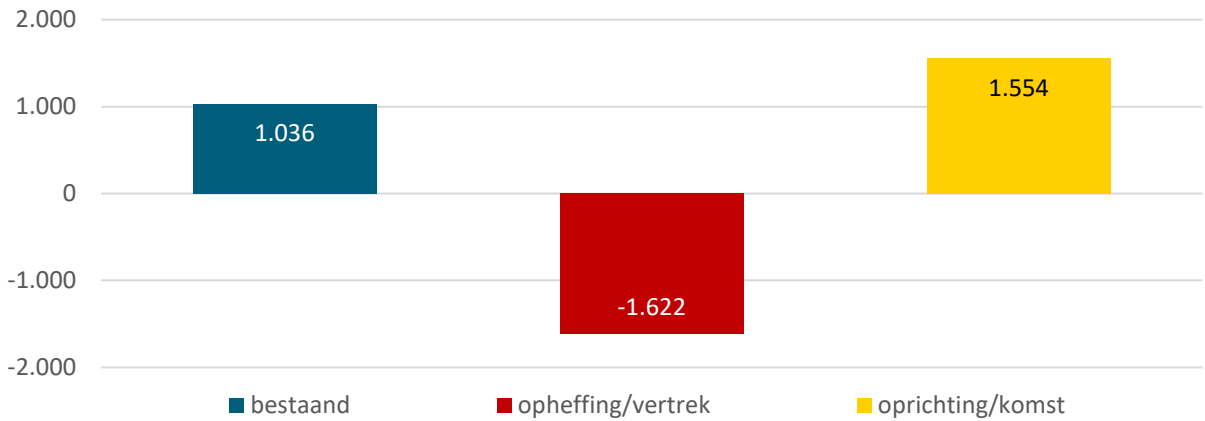

Bron: LISA

2021-2022

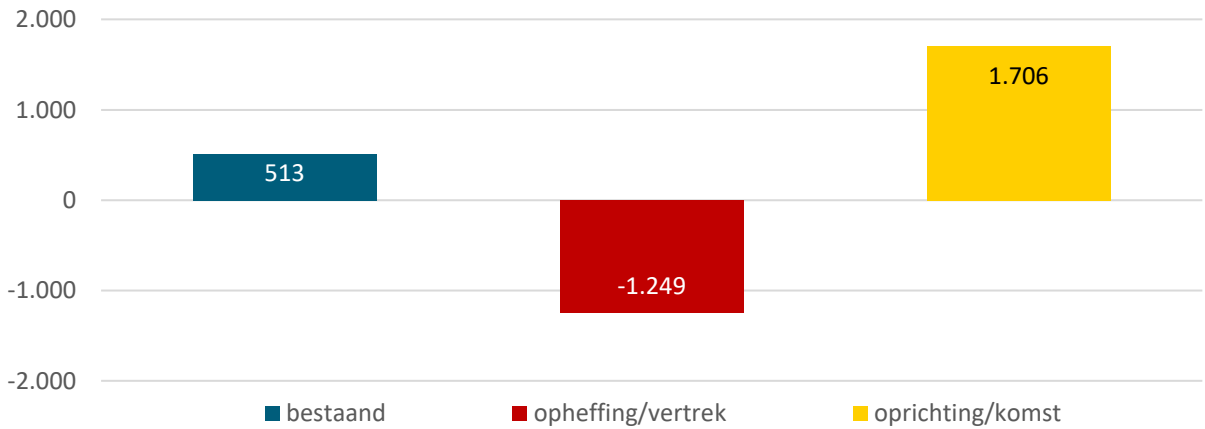

Bron: LISA

Banen per sector

Banen per sector
De sector met verreweg het grootste aandeel banen in de Hoeksche Waard is de Handel (23% van de banen in de gemeente). Dat is ook landelijk de grootste sector qua banen, maar in de Hoeksche Waard is de Handel sterker vertegenwoordigd dan landelijk (17%).

Ook de sectoren Industrie/energie (12%) en Bouw (8%) zijn relatief sterk vertegenwoordigd in de gemeente Hoeksche Waard vergeleken met het landelijke beeld.

Het kleinste aandeel banen in de gemeente Hoeksche Waard is in de sectoren Ict (2%), Financiële diensten (2%) en Horeca (3%). Hoewel deze sectoren ook landelijk tot de kleinere behoren, zijn ze in de gemeente Hoeksche Waard naar verhouding kleiner dan landelijk.

Aandeel banen per sector per 1-1-2023

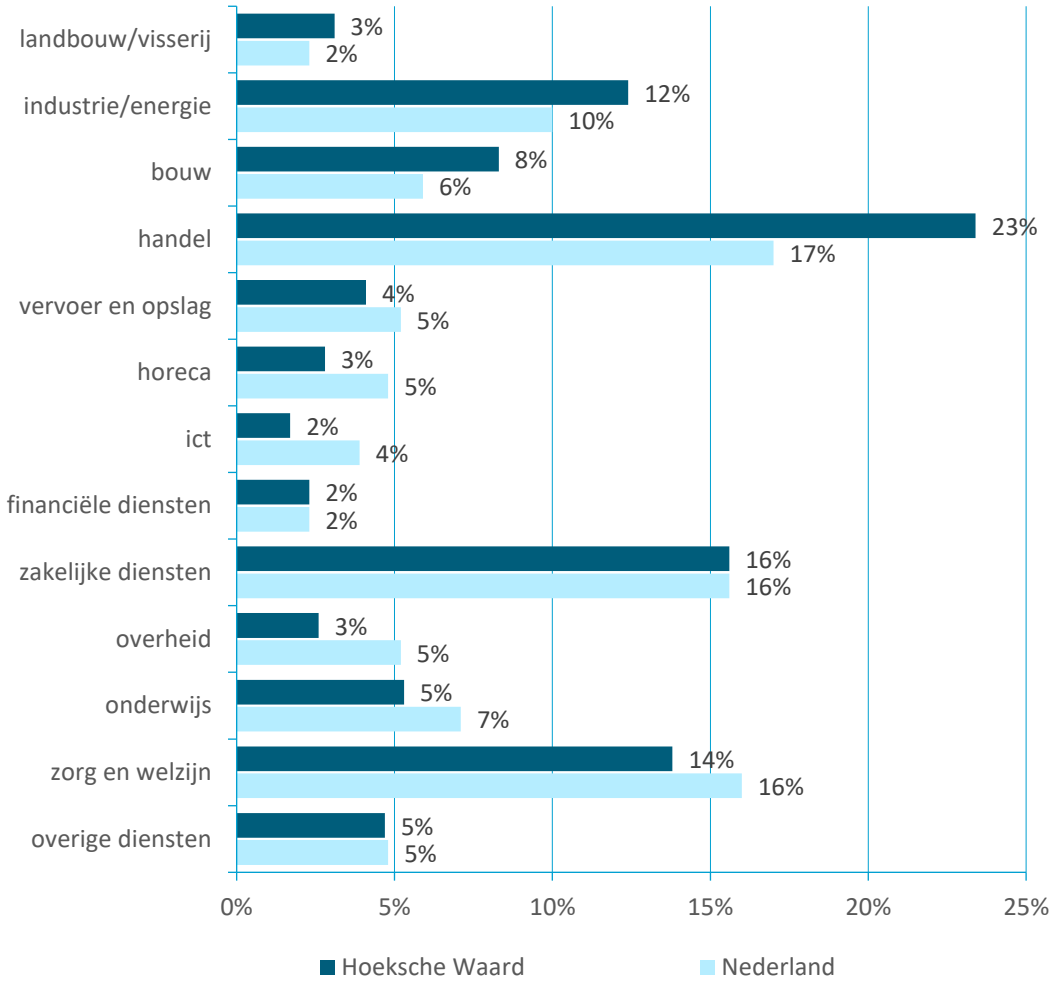

Bron: LISA

Ontwikkeling banen per sector (I)

Ontwikkeling banen per sector - absoluut
Absoluut gezien kwamen er sinds 2016 in de gemeente Hoeksche Waard de meeste banen bij in de sector Zakelijke diensten (864 banen), gevolgd door Zorg en welzijn (807) en Bouw (633). De sectoren Vervoer en opslag (-128 banen) en Industrie/energie (-116) laten tussen 2016 en 2023 de grootste afname van het aantal banen zien.

Wat betreft de ontwikkeling van het aantal banen tussen 2022 en 2023, laten de sectoren Zorg en welzijn (187 banen), Financiële diensten (69) en Vervoer en opslag (86) de grootste groei zien in de gemeente Hoeksche Waard. De grootste afname van het aantal banen tussen 2022 en 2023 is in de sectoren Industrie/energie (-238) en Landbouw/visserij (-187 banen).

Ontwikkeling aantal banen Hoeksche Waard per sector, 2016-2023 en 2022-2023

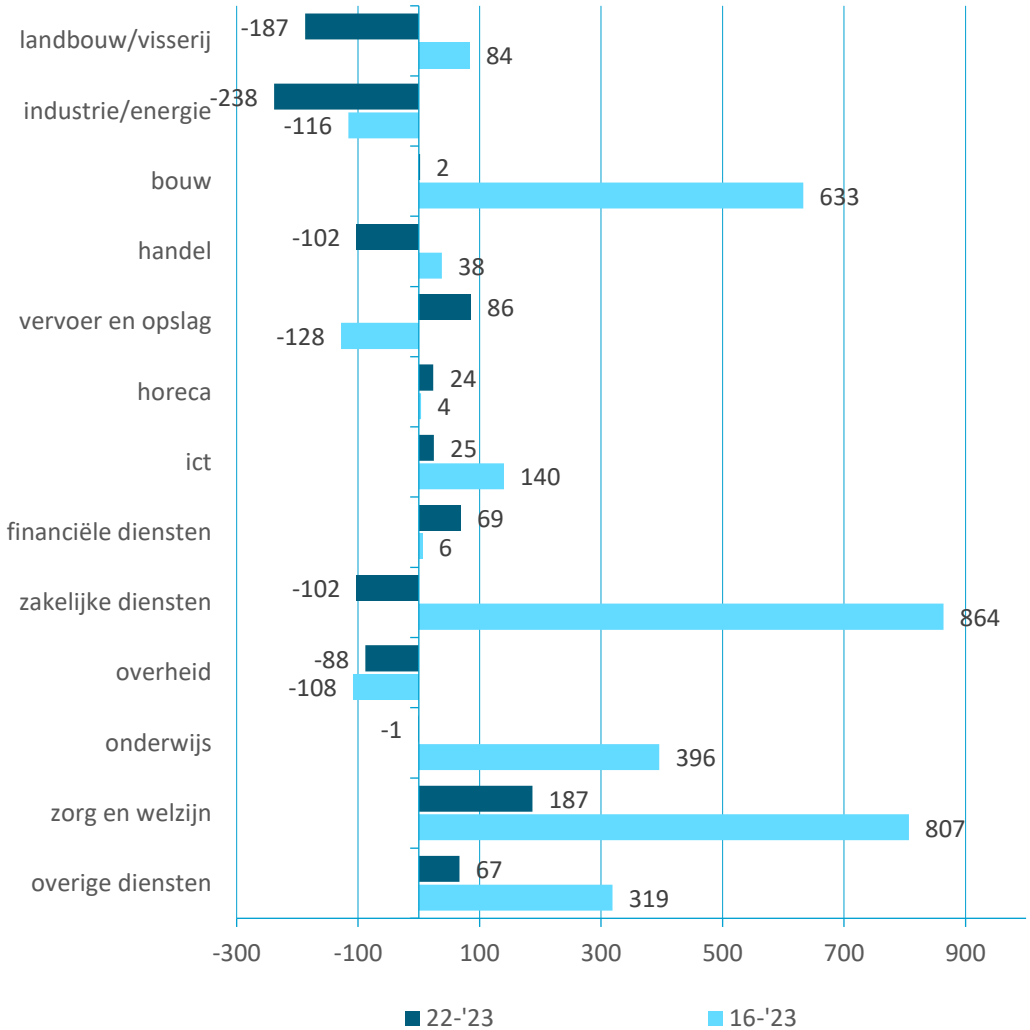

Bron: LISA

Ontwikkeling banen per sector (II)

Ontwikkeling banen per sector - relatief
Procentueel groeide het aantal banen in de gemeente Hoeksche Waard sinds 2016 het hardst in de sectoren Ict (30%) en in de Bouw en het Onderwijs (beide 27%).

Een krimp van het aantal banen tussen 2016 en 2023 is te zien de sectoren Overheid (-11%) en Vervoer en opslag (-8%).

Landelijk is voor alle sectoren sprake van een groei. De enige uitzondering hierop is de sector Financiële diensten (-2%).

Ontwikkeling banen per sector, 2016-2023

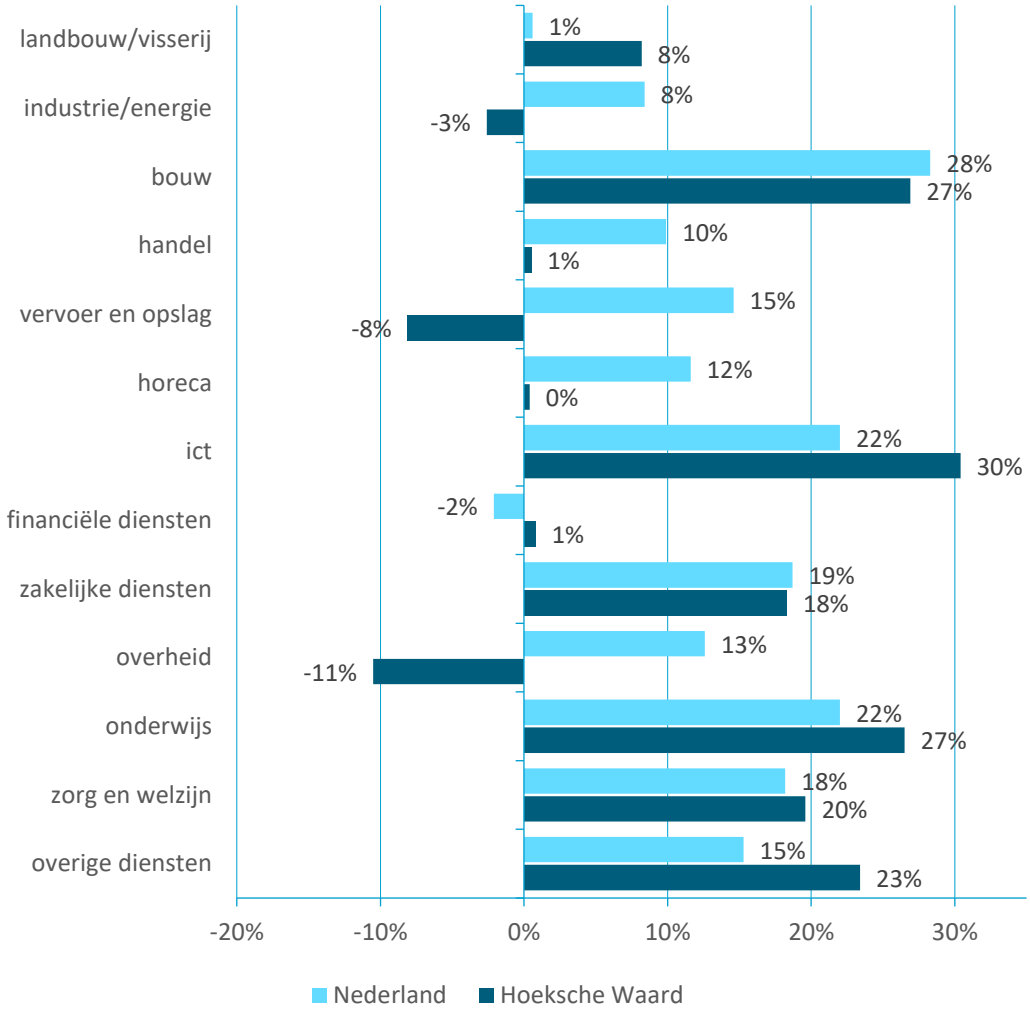

Bron: LISA

Werkgelegenheid

Banen per 1.000 personen beroepsbevolking
In de gemeente Hoeksche Waard waren in 2023 ruim 700 banen per 1.000 personen beroepsbevolking. Dat is een relatief lage werkgelegenheid. Landelijk kwam de werkgelegenheid namelijk uit op ruim 950 banen per 1.000 personen beroepsbevolking. Een relatief lage werkgelegenheid in een gemeente is kenmerkend voor een suburbaan gebied onder de rook van een grootstedelijke regio (zoals Rijnmond).

Ten opzichte van Nederland
Afgezet tegen Nederland bedraagt de werkgelegenheid in de Hoeksche Waard 74% van de gemiddelde werkgelegenheid in Nederland.

Banen per 1.000 personen totale beroepsbevolking

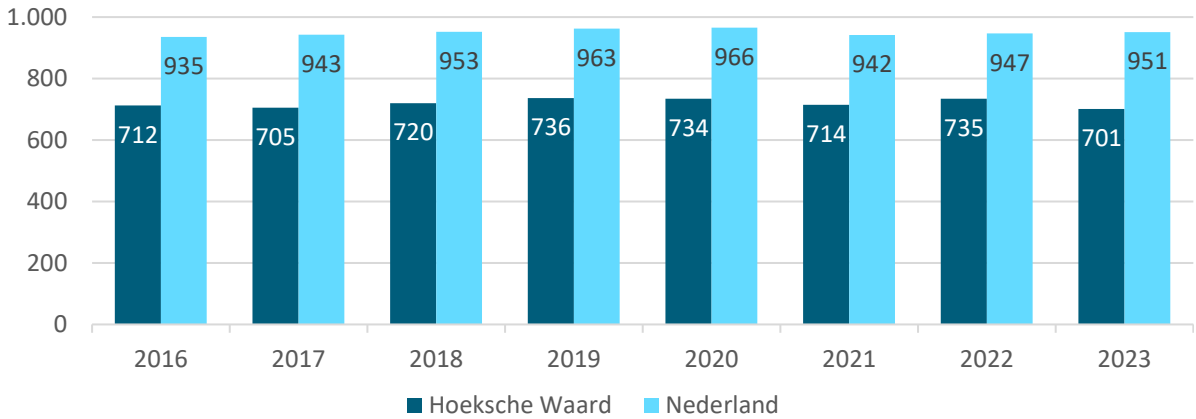

Bron: LISA

Banen per 1.000 personen totale beroepsbevolking, procentueel t.o.v. Nederland

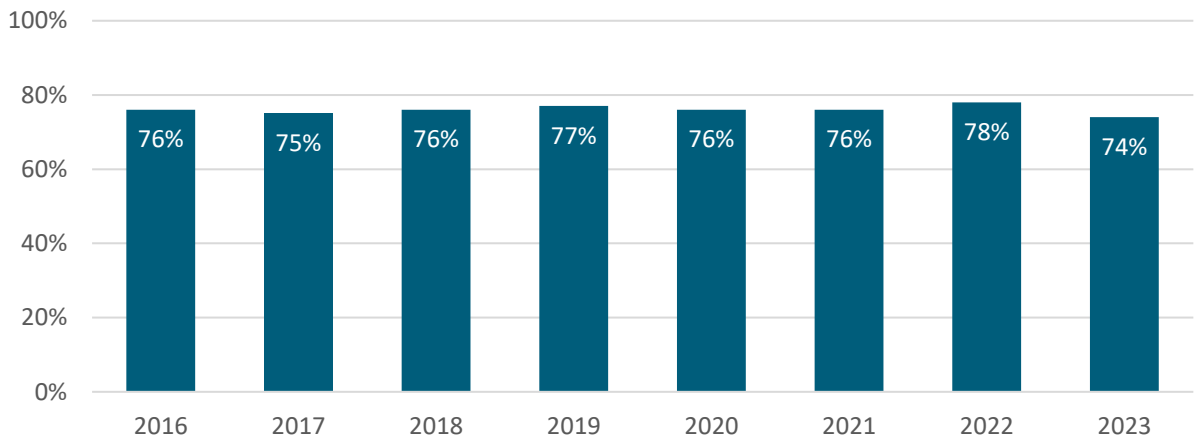

Bron: LISA en CBS

Werkgelegenheid per sector

Werkgelegenheid Hoeksche Waard per sector
Wanneer we het aantal banen per 1.000 personen beroepsbevolking op sectorniveau vergelijken met het landelijke beeld, valt op dat de gemeente Hoeksche Waard relatief veel banen biedt in de sectoren Bouw, Handel en landbouw/visserij

Verhoudingsgewijs zijn er weinig banen in de sectoren Ict, Overheid en Horeca. De werkgelegenheid per 1.000 personen beroepsbevolking in deze sectoren is in de Hoeksche Waard ongeveer een derde (Ict) tot ongeveer 40% (Overheid en Horeca) van de werkgelegenheid die we landelijk zien.

Toelichting
De werkgelegenheid per sector in de gemeente Hoeksche Waard in verhouding tot het landelijke beeld: het aantal banen per 1.000 personen beroepsbevolking Hoeksche Waard, gedeeld door hetzelfde cijfer voor Nederland.

Banen per 1.000 personen totale beroepsbevolking, per sector t.o.v. Nederland, 2022 en 2023

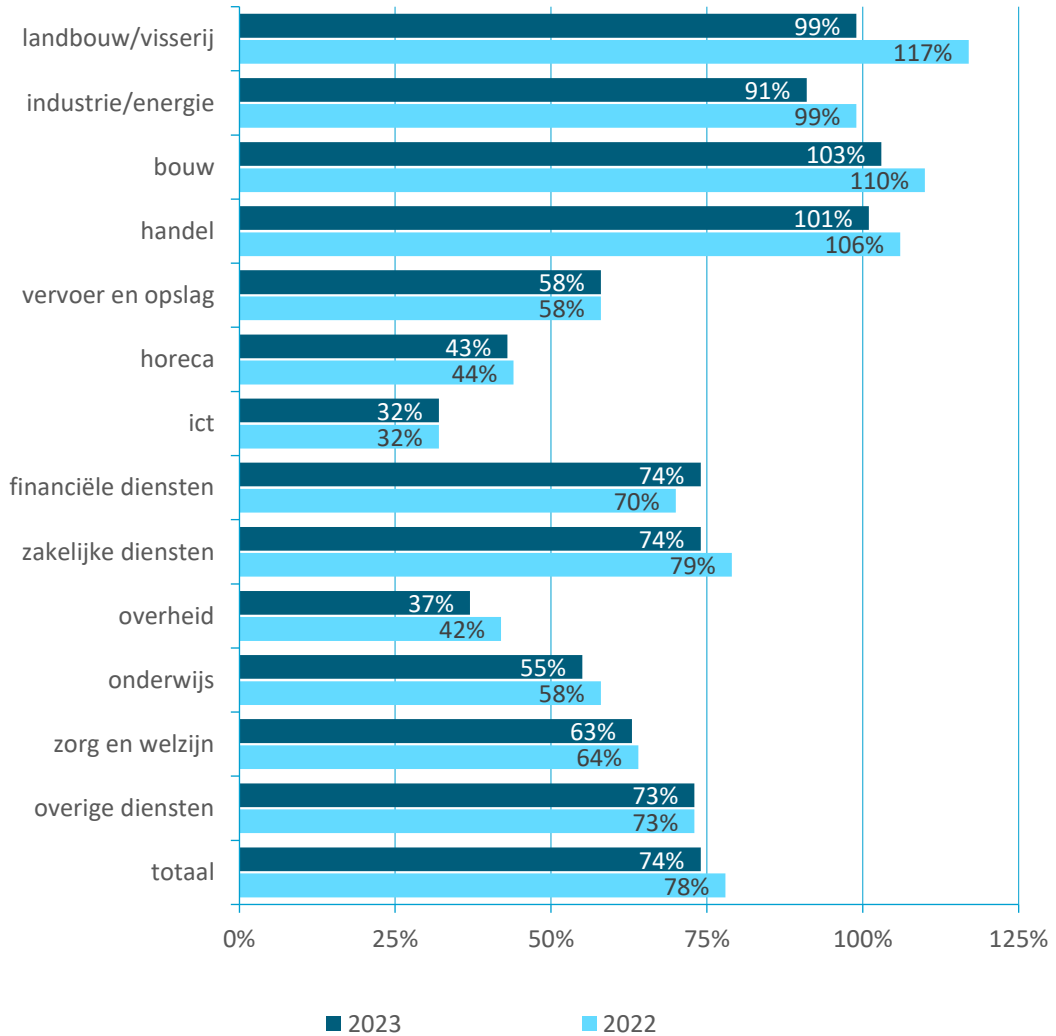

Bron: LISA

Verkooppunten detailhandel en horeca

Verkooppunten detailhandel dagelijks

Verkooppunten dagelijkse winkels
De dagelijks sector in de gemeente Hoeksche Waard is in april 2024 met 1,4 verkooppunten per 1.000 inwoners iets minder vertegenwoordigd dan landelijk (1,5). Dat beeld is door de jaren heen redelijk stabiel.

Verkooppunten dagelijkse winkels per 1.000 inwoners

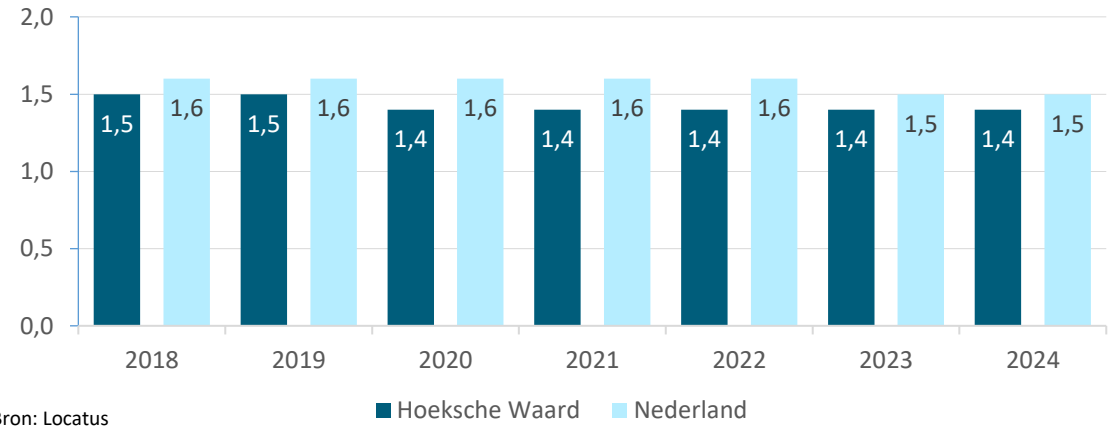

Bron: Locatus

Vloeroppervlak dagelijkse winkels
Het winkelvloeroppervlakte (m2) per 1.000 inwoners van verkooppunten voor dagelijkse benodigdheden in de gemeente Hoeksche Waard daalde tussen 2019 en 2024 van 384 m2 naar 343 m2. Landelijk is sprake van 386 m2. De afgelopen jaren is landelijk juist sprake van een (lichte) toename van de vloeroppervlak van dagelijkse winkels per 1.000 inwoners.

Vloeroppervlak dagelijkse winkels per 1.000 inwoners

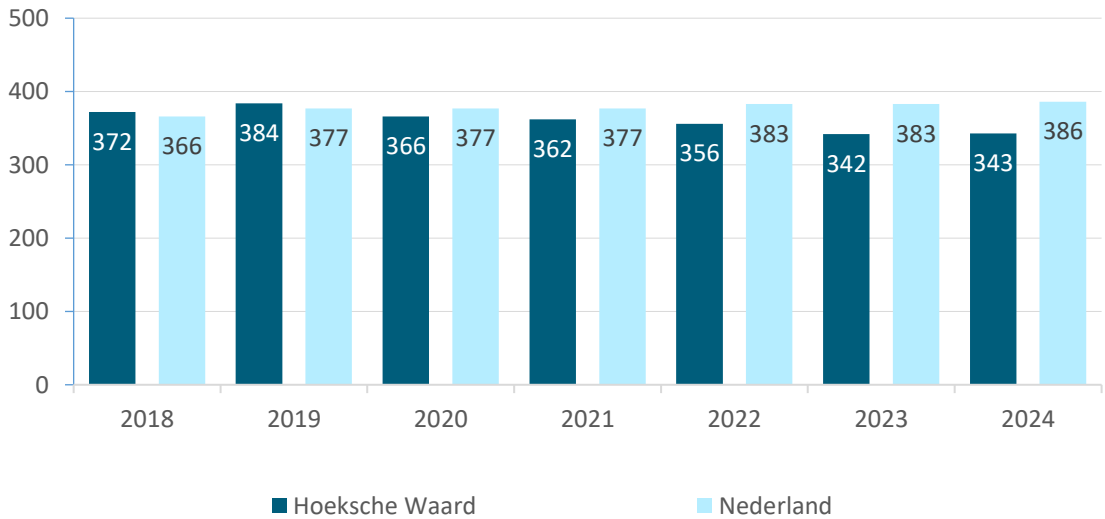

Bron: Locatus

Verkooppunten detailhandel niet-dagelijks

Verkooppunten niet-dagelijkse winkels
De niet-dagelijkse sector in de gemeente Hoeksche Waard kent per april 2024 met 2,4 verkooppunten per 1.000 inwoners net als de dagelijkse sector een lagere vertegenwoordiging dan landelijk gemiddeld (3,1).

Sinds 2018 is het aantal verkooppunten van niet-dagelijkse winkels zowel landelijk als in de gemeente Hoeksche Waard teruggelopen met 0,8 verkooppunten per 1.000 inwoners.

Verkooppunten niet-dagelijkse winkels per 1.000 inwoners

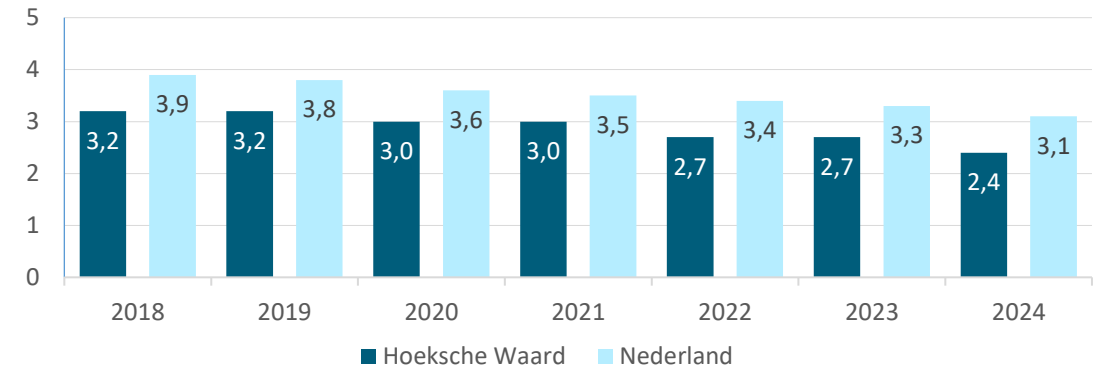

Bron: Locatus

Vloeroppervlak niet-dagelijkse winkels
Het winkelvloervloeroppervlak (m2) per 1.000 inwoners van verkooppunten voor niet-dagelijkse benodigdheden in de gemeente Hoeksche Waard nam tussen 2023 en 2024 af van 1.130 m2 tot 1.101 m2. Het is ook kleiner dan het landelijk gemiddelde (1.166 m2 per 1.000 inwoners).

Vloeroppervlak niet-dagelijkse winkels per 1.000 inwoners

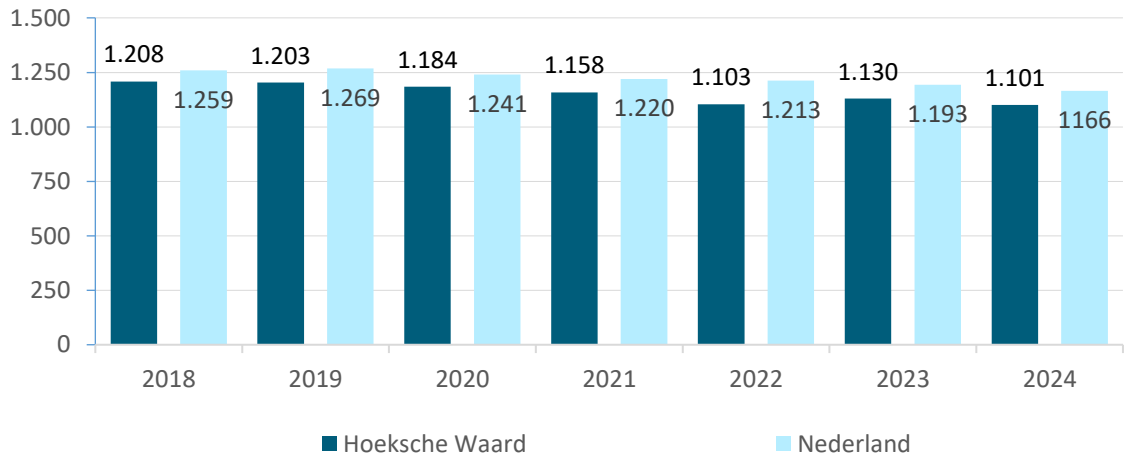

Bron: Locatus

Verkooppunten horeca

Verkooppunten horeca
De sector Horeca in de gemeente Hoeksche Waard laat wat betreft het aantal verkooppunten per 1.000 inwoners het grootste verschil zien met de landelijke situatie. De gemeente Hoeksche Waard heeft per april 2024 in deze sector 1,6 verkooppunten per 1.000 inwoners. Het landelijk gemiddelde ligt op 2,5.

Verkooppunten horeca per 1.000 inwoners

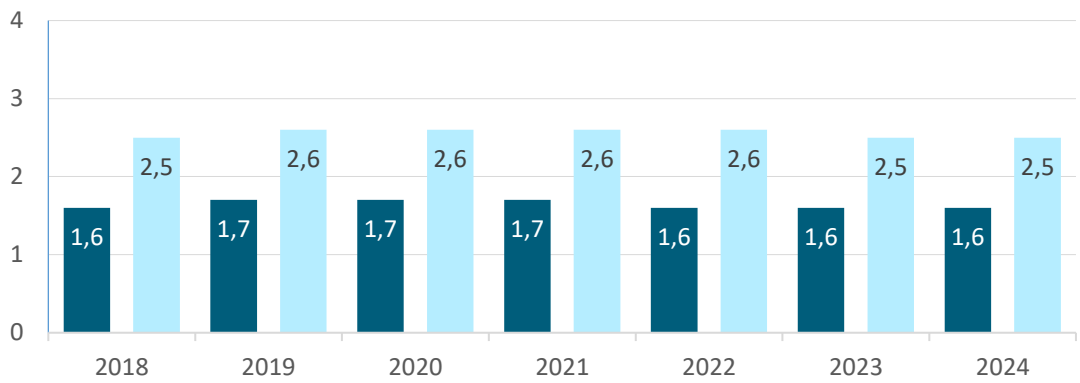

Bron: Locatus

Vloeroppervlak horeca
Met 149 m2 horecaruimte per 1.000 inwoners in 2024 is de horeca in de gemeente Hoeksche Waard ook in vloeroppervlak ruim kleiner dan het landelijk gemiddelde (273 m2 per 1.000 inwoners).

Vloeroppervlak horeca per 1.000 inwoners

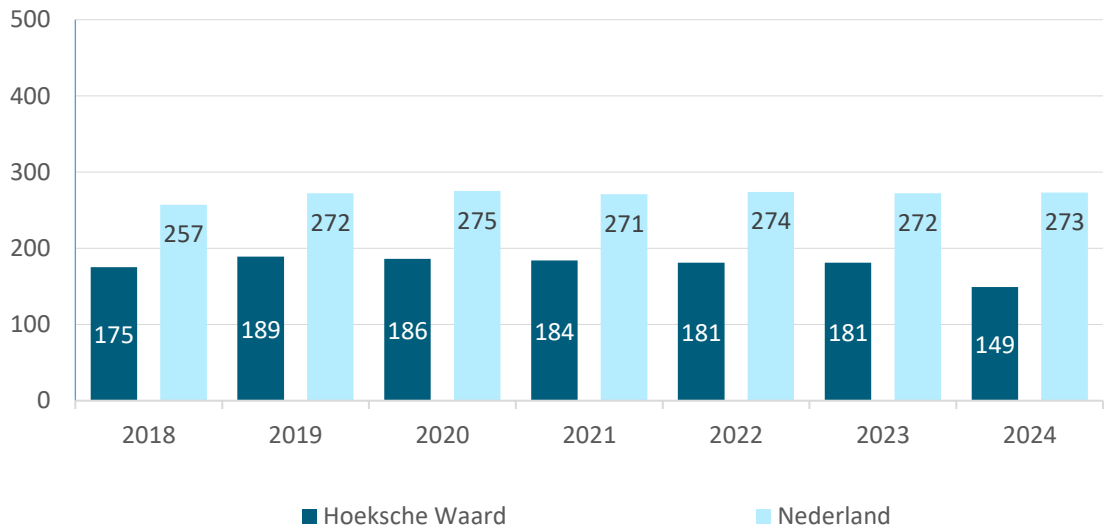

Bron: Locatus

Woon-werkbalans

Woon-werkbalans en pendel

Werknemers uit Hoeksche Waard: waar werken ze?
Van de in de gemeente Hoeksche Waard woonachtige werknemers was begin 2023 bijna 44% werkzaam bij een bedrijf of instelling binnen de eigen gemeentegrenzen. Deze CBS-gegevens zijn exclusief zelfstandigen.

De overige 56% pendelde tussen de eigen woonplaats Hoeksche Waard en een bedrijf of instelling buiten de gemeente. Het *aandeel* uitgaande pendel neemt sinds 2019 ieder jaar licht af.

Werknemers uit Hoeksche Waard: waar werken ze?

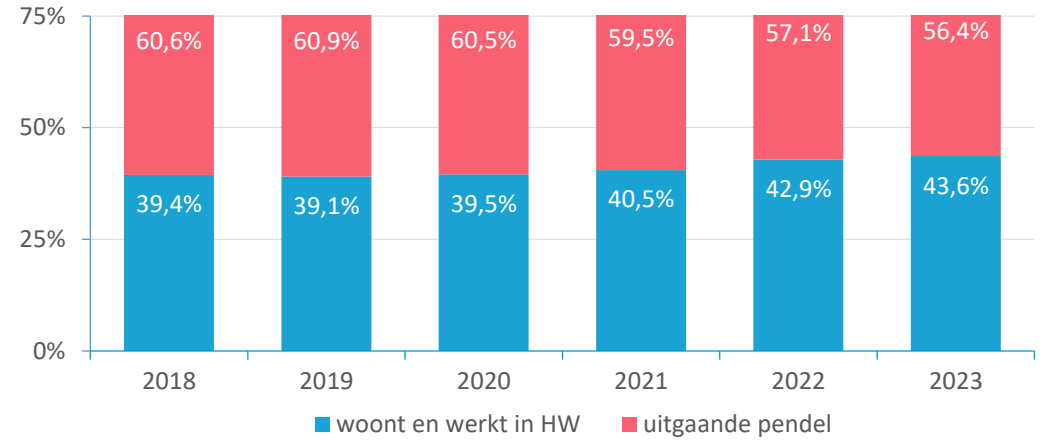

Bron: CBS, bewerking OCD

Werkenden in Hoeksche Waard: waar wonen ze?
Van iedereen die begin 2023 als werknemer een baan had in de gemeente Hoeksche Waard, woonde ruim 62% in Hoeksche Waard. De overige 38% van de banen werd ingevuld door werknemers van buiten de gemeente. Dit betreft de inkomende pendel. De afgelopen jaren is het *aandeel* inkomende pendel licht afgenomen.

Werkenden in Hoeksche Waard: waar wonen ze?

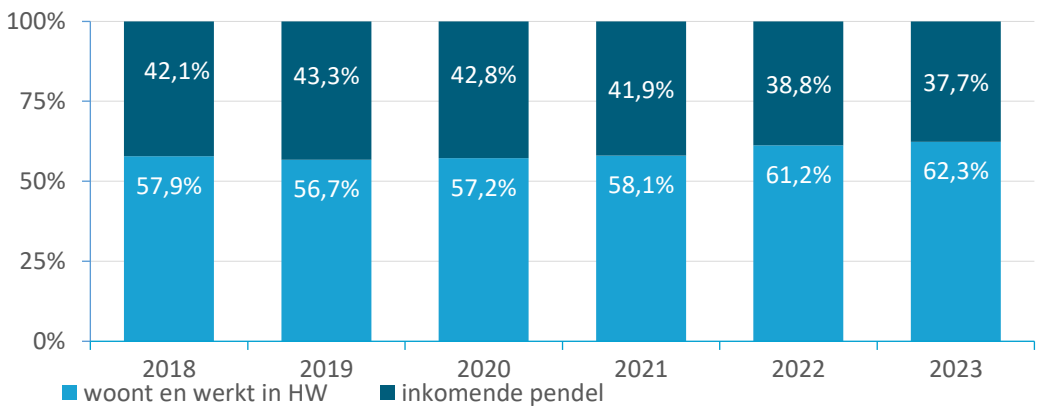

Bron: CBS, bewerking OCD

Pendel naar herkomst en bestemming

Herkomst en bestemming pendel

2023
De gemeente Hoeksche Waard kent (aanzienlijk) meer uitgaande pendel van werknemers (25.200) dan inkomende pendel (11.800). Daardoor spreken we van een negatief pendelsaldo.

De meeste uitgaande pendel had als bestemming Rotterdam. Zo'n 10.200 inwoners van de gemeente Hoeksche Waard waren als werknemer werkzaam in Rotterdam. De inkomende pendel vanuit Rotterdam naar de gemeente Hoeksche Waard ligt met 2.300 werknemers aanzienlijk lager.

Ook naar de rest van de regio Groot-Rijnmond, naar Dordrecht, naar overig provincie Zuid-Holland en buiten de provincie is sprake van meer uitgaande dan inkomende pendel.

2022
Ten opzichte van een jaar eerder (begin 2022) is de uitgaande pendel naar de omliggende gebieden over het algemeen gelijk gebleven. De *inkomende* pendel vanuit Rotterdam en Dordrecht is toegenomen. Die vanuit overig Zuid-Holland en van daarbuiten is toegenomen.

In 2020 waren de uitgaande en inkomende pendel kleiner, wat mogelijk samenhangt met de coronapandemie die begin 2020 uitbrak.

In- en uitgaande pendel Hoeksche Waard

2023

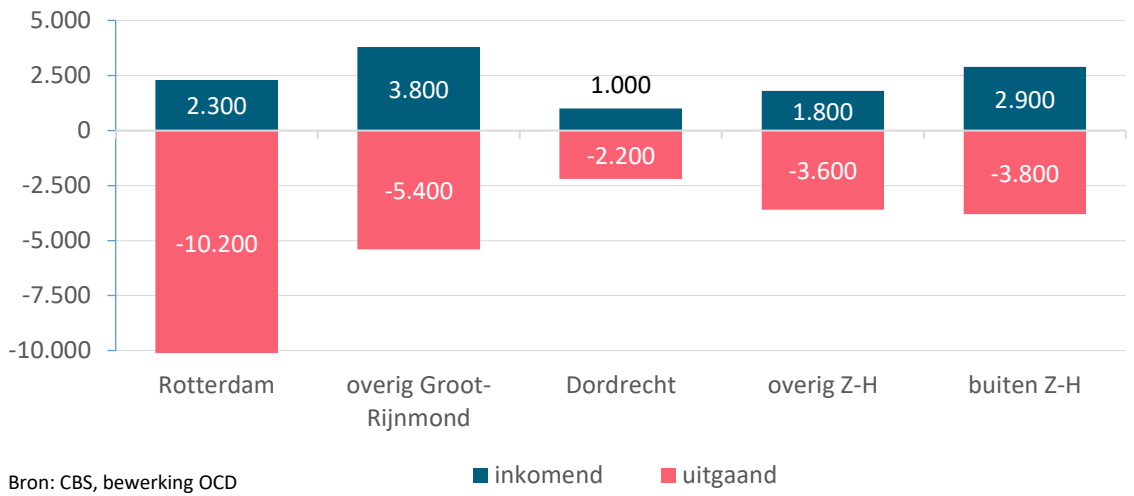

Bron: CBS, bewerking OCD

2022

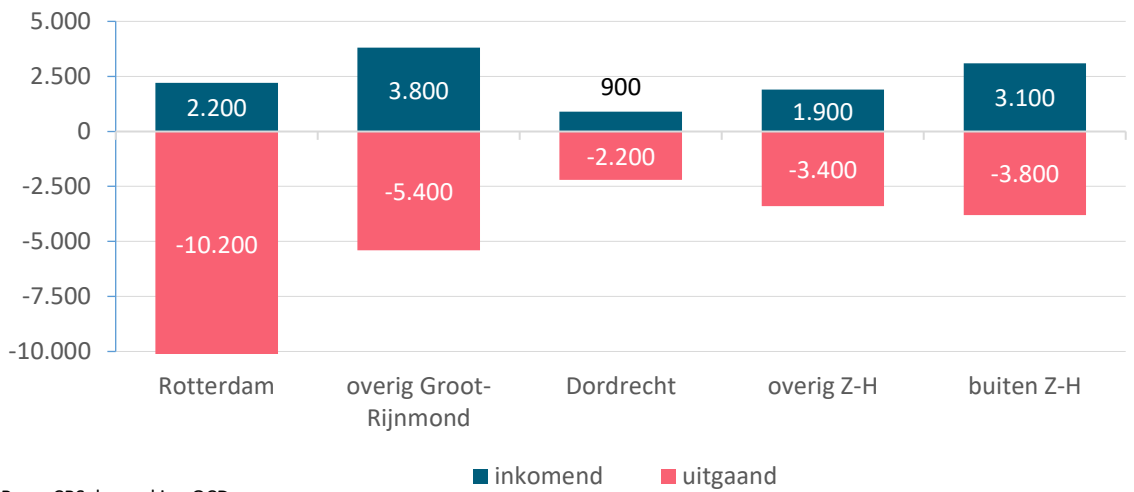

Bron: CBS, bewerking OCD

Werkloosheid, vacatures en spanningsindicator

Ww-uitkeringen

Ww-uitkeringen Hoeksche Waard
Het aantal ww-uitkeringen in de gemeente Hoeksche Waard daalde tussen eind 2016 en eind 2019 fors. Met het uitbreken van de coronacrisis begin 2020 nam het aantal w-uitkeringen in 2020 toe. In december 2020 ontvingen bijna 1.100 inwoners van de gemeente Hoeksche Waard een ww-uitkering. Daarna daalde het weer. In december 2023 was het aantal ww-uitkeringen 610 (iets meer dan eind 2022).

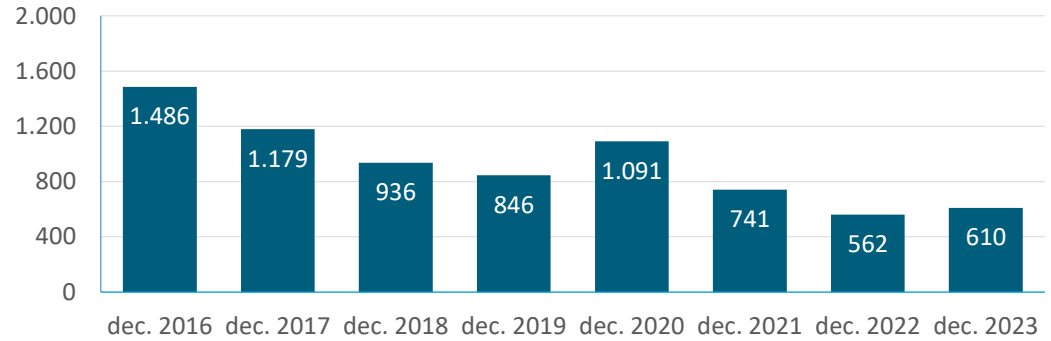

Bron: UWV

Ww-uitkeringen relatief
Eind 2023 had 1,1% van de inwoners van de gemeente Hoeksche Waard tussen 15 en 65 jaar een ww-uitkering. Dit aandeel ligt al jarenlang lager dan landelijk. Ten opzichte van eind 2020 is het aantal lopende ww-uitkeringen zowel landelijk als in de gemeente Hoeksche Waard gedaald. Ten opzichte van eind 2022 is in beide gevallen sprake van een lichte toename.

Per inwoner 15-65 jaar

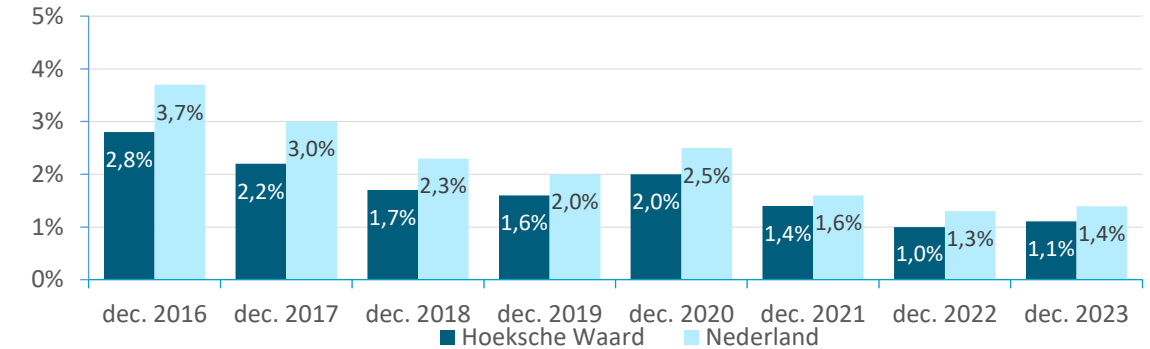

Bron: UWV, CBS, bewerking OCD

Ontwikkeling ww-uitkeringen sinds 2016
Eind 2023 was het aantal ww-uitkeringen in de gemeente Hoeksche Waard 59% kleiner dan eind 2016. Na de uitbraak van de coronapandemie begin 2020 nam het aantal ww-uitkeringen toe (zowel landelijk als in de gemeente Hoeksche Waard). In 2021 en 2022 was weer sprake van een sterke daling.

Ontwikkeling t.o.v. december 2016

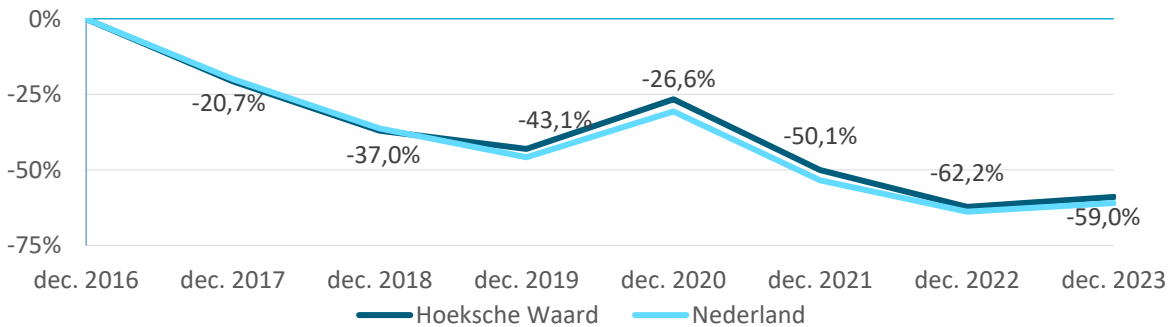

Bron: UWV

Ww-uitkeringen naar duur en opleiding

Ww-uitkeringen naar duur uitkering
Niet alleen het aantal ww-uitkeringen daalde in de afgelopen jaren, ook de looptijd van de uitkering ging tussen 2017 en 2023 over het algemeen omlaag. Eind 2023 duurde 45% van de ww-uitkeringen zes maanden of langer. Eind 2017 was dat nog 61%.

Ww-uitkeringen naar duur uitkering

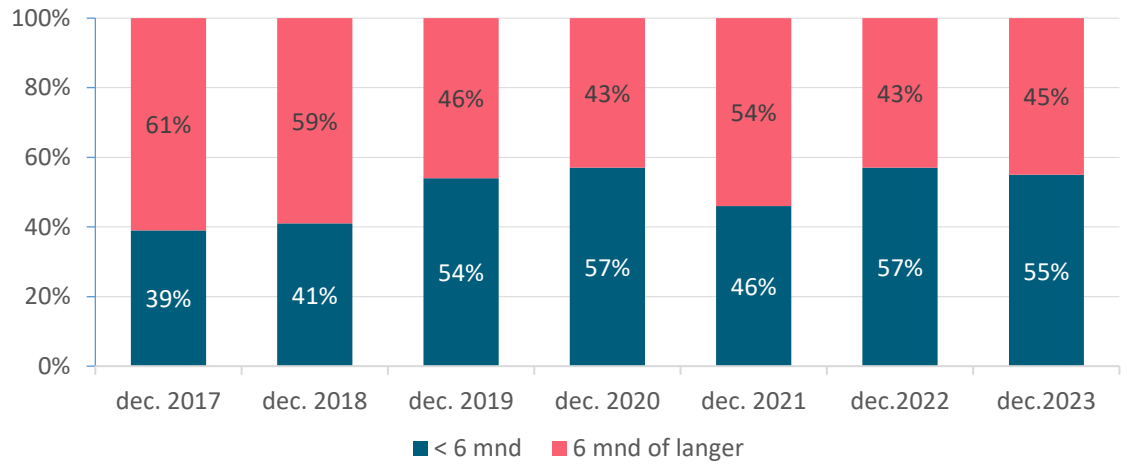

Bron: UWV

Ww-uitkeringen naar opleidingsniveau
Eind 2023 was 15% van de ww-ontvangers lager opgeleid. Dit aandeel is kleiner dan in de voorgaande jaren. Ruim een derde van de ww-ontvangers (35%) had een middelbare opleiding en ongeveer een vijfde deel (20%) een hogere opleiding. Het aandeel ww-ontvangers van wie het opleidingsniveau onbekend is, neemt toe.

Ww-uitkeringen naar opleidingsniveau

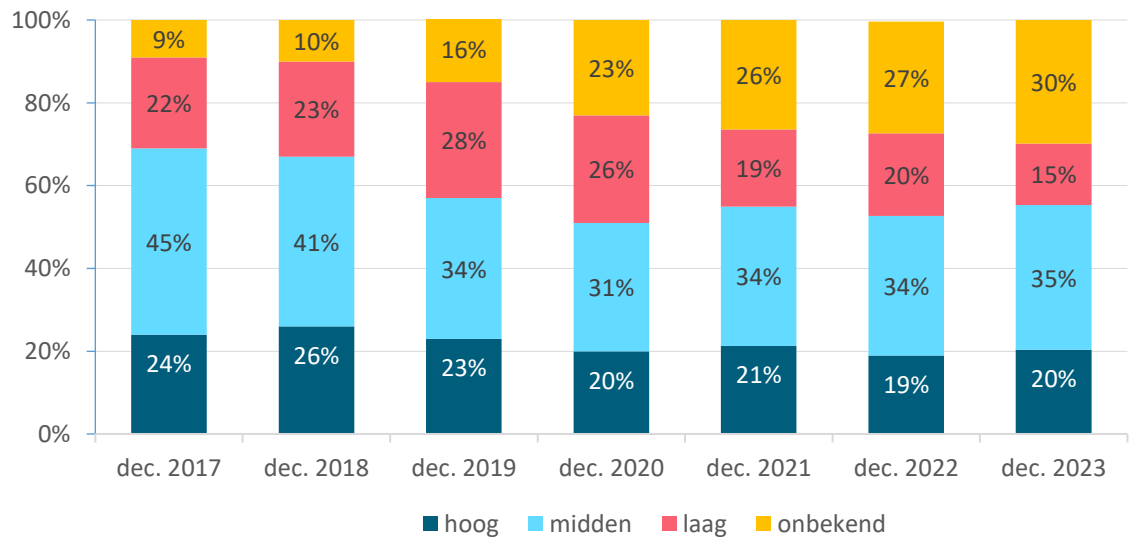

Bron: UWV

Bijstandsuitkeringen

Bijstandsuitkeringen Hoeksche Waard
Eind 2023 telde de gemeente Hoeksche Waard 810 huishoudens tot de AOW-leeftijd met een bijstandsuitkering. De laatste jaren neemt dat aantal toe.

Bijstandsuitkeringen tot AOW-leeftijd

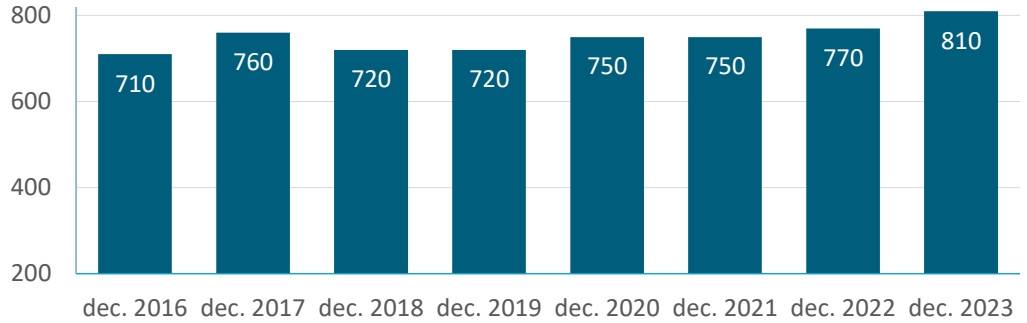

Bron: CBS

Bijstandsuitkeringen relatief
In de Hoeksche Waard komen relatief minder vaak bijstandsuitkeringen voor dan in Nederland. Eind 2023 had in de Hoeksche Waard 3,3% van de huishoudens een bijstandsuitkering. Landelijk was dit aandeel bijna twee keer zo groot (5,8%).

Aandeel bijstandsuitkeringen van huishoudens 20 - 65 jaar

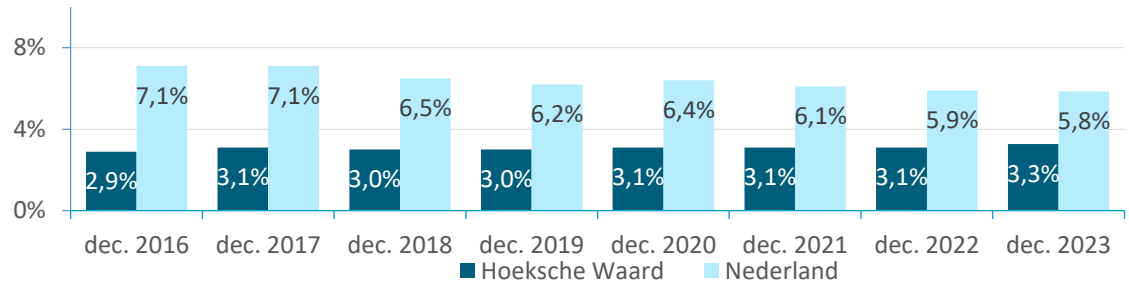

Bron: CBS, bewerking OCD

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen sinds 2016
Het totaal aantal bijstandsuitkeringen in Nederland was eind 2023 ruim 15% kleiner dan in 2016. In de gemeente Hoeksche Waard was het aantal juist groter dan in 2016, te weten 14,1%. Hoewel in de Hoeksche Waard relatief weinig bijstandsuitkeringen zijn, neemt het aantal wel toe, zeker in vergelijking met Nederland.

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen

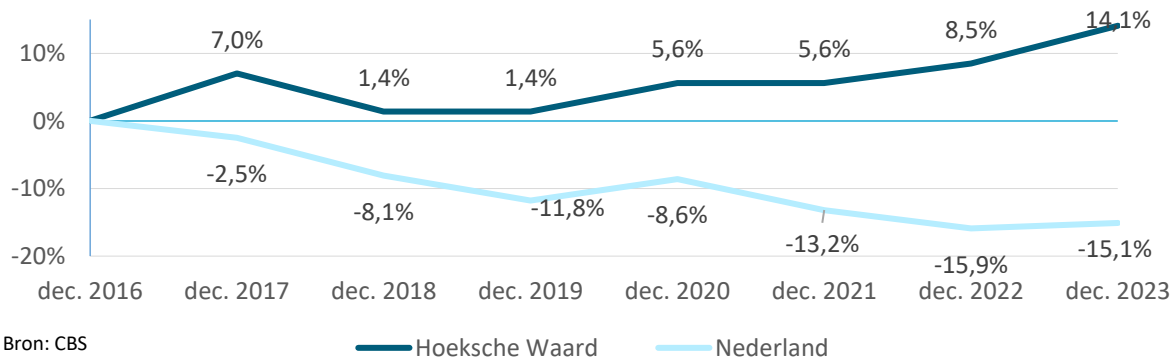

Bron: CBS

Kortdurende werkloosheid - absoluut

Kortdurende werkloosheid – absoluut
De kortdurende werkloosheid (ww < 6 mnd) is één van de twee componenten van de spanningsindicator op de arbeidsmarkt (het aantal openstaande vacatures de andere).

In totaal bedroeg de kortdurende werkloosheid in de gemeente Hoeksche Waard in december 2023 338 ww-uitkeringen met een looptijd korter dan zes maanden. Dat aantal is iets groter lager dan een jaar eerder (312) maar aanzienlijk lager dan in 2020 (623). Waar de coronacrisis de instroom in de ww in 2020 aanzienlijk verhoogde, lijkt dit effect weer volledig verdwenen.

Kortdurende werkloosheid was in de Hoeksche Waard eind 2023 in absolute zin vooral in de bedrijfseconomische beroepen (81 ww-uitkeringen). Op afstand volgen de technische (42), commerciële beroepen (33 uitkeringen) en zorg en welzijn (31 uitkeringen).

Ww-uitkeringen < 6 maanden per beroepsgroep, december

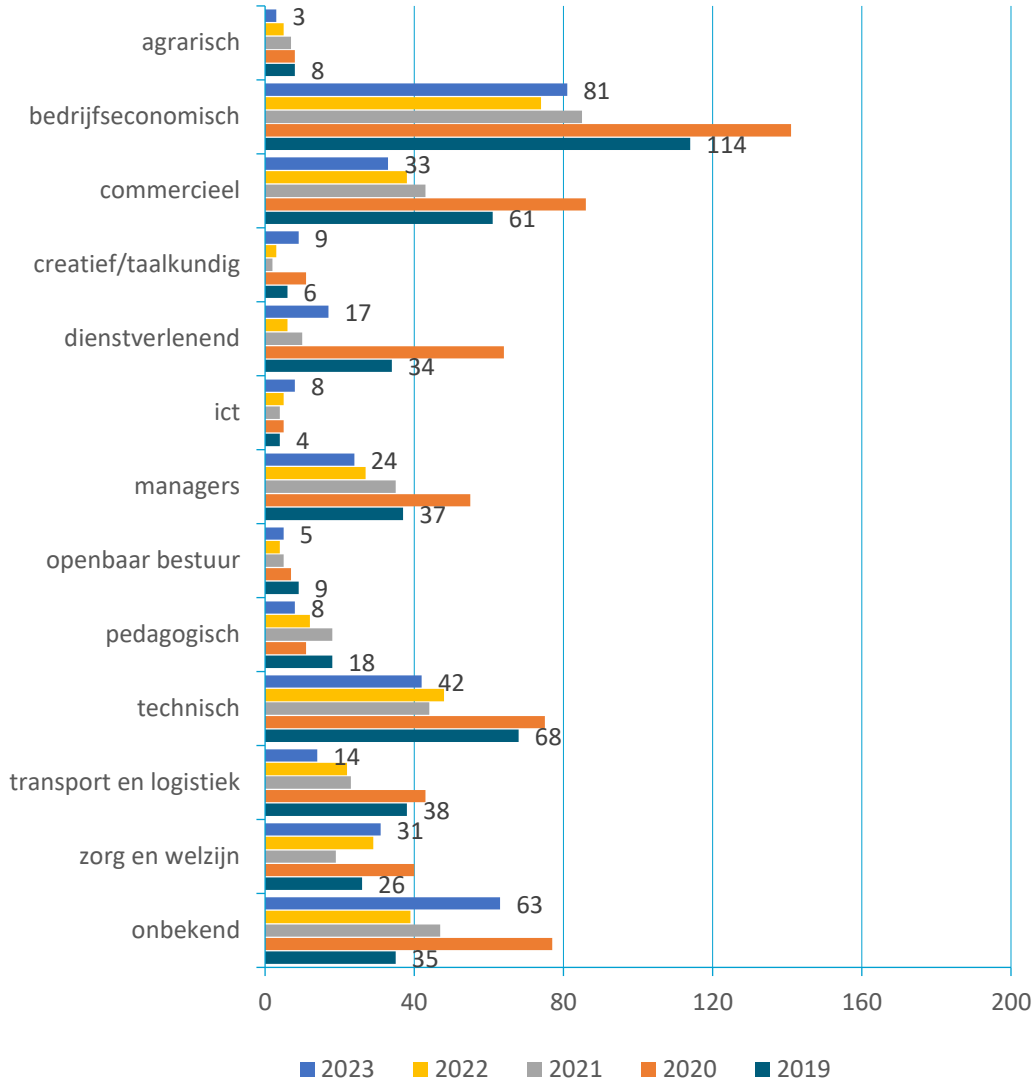

Bron: UWV

Kortdurende werkloosheid - relatief

Kortdurende werkloosheid – relatief
Wanneer we de kortdurende werkloosheid relateren aan de totale relevante werkgelegenheid in de gemeente Hoeksche Waard, zien we dat de gemeente eind 2023 in totaal 9 kortdurende ww-uitkeringen per 1.000 banen telde. Dat zijn evenveel als een jaar eerder, maar duidelijk minder dan eind 2020 (18 kortdurende WW-uitkeringen per 1.000 banen relevante werkgelegenheid).

Als we inzoomen op de verschillende beroepsgroepen, vallen in de Hoeksche Waard vooral de ict-beroepen op. Per 1.000 banen relevante werkgelegenheid telde de gemeente in deze beroepsgroep eind 2023 13 ww-uitkeringen < 6 maanden.

In vergelijking met de regio Rijnmond en het landelijk beeld telt de gemeente Hoeksche Waard relatief weinig kortdurende ww-uitkeringen in agrarische beroepen, in de techniek en in transport & logistiek.

In de ict telt de gemeente naar verhouding juist wat meer kortdurende ww-uitkeringen dan breder in de regio en landelijk.

Ww-uitkeringen < 6 maanden per 1.000 banen relevante werkgelegenheid per beroepsgroep, december 2023

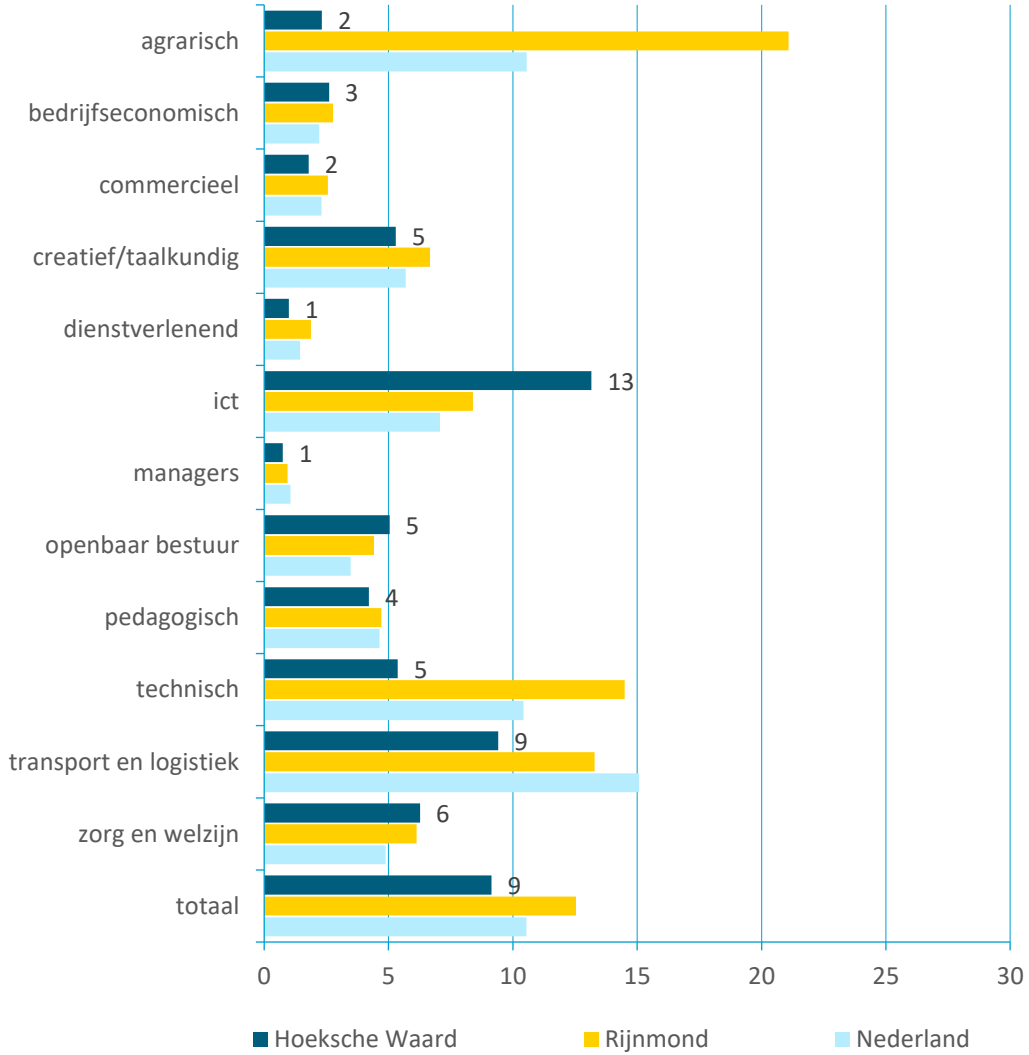

Bron: UWV en Lisa, bewerking OCD

Ontwikkeling kortdurende werkloosheid

Ontwikkeling kortdurende werkloosheid
Per 1.000 banen waren eind 2023 in de gemeente Hoeksche Waard 9 kortdurend werklozen (ww < 6 maanden). Dat is evenveel als een jaar eerder maar fors minder dan twee jaar eerder, toen de gemeente 18 kortdurend werklozen per 1.000 banen telde. Na een stijging van het aantal kortdurend werklozen als gevolg van het uitbreken van de coronapandemie ligt de kortdurende werkloosheid nu ruim onder het niveau van vóór corona.

Landelijk en in de regio Rijnmond zien we in de afgelopen jaren min of meer dezelfde ontwikkeling van de kortdurende werkloosheid als in de gemeente Hoeksche Waard. Wel ligt de kortdurende werkloosheid in de Hoeksche Waard onder het landelijk gemiddelde (11 kortdurend werklozen per 1.000 banen) en dat van de regio Rijnmond (13 kortdurend werklozen per 1.000 banen).

Kortdurende werkloosheid per 1.000 banen, december

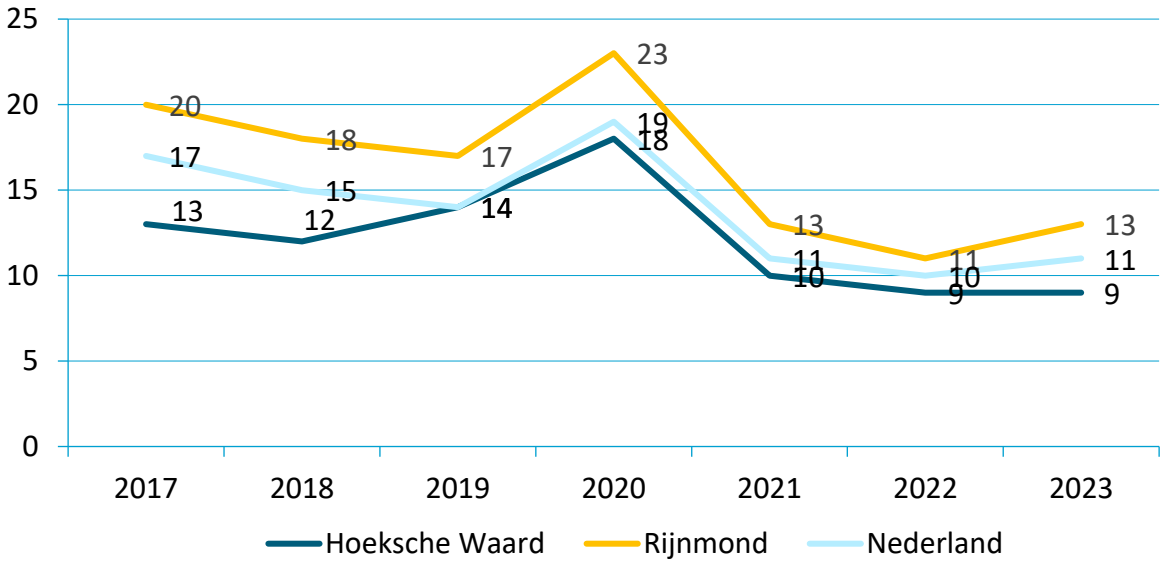

Bron: UWV en Lisa, bewerking OCD

Openstaande vacatures - relatief

Openstaande vacatures – relatief
Vacaturegegevens zijn op het laagste niveau beschikbaar voor arbeidsmarktregio's. In deze monitor presenteren we daarom de openstaande vacatures per 1.000 banen voor de arbeidsmarktregio Rijnmond en voor Nederland.

Eind 2023 is er landelijk relatief veel vraag naar arbeidskrachten in de ict, transport en logistiek en technische beroepen. Ook in de regio Rijnmond is de vraag naar ict- en technisch personeel relatief hoog. In de transport- en logistieksector ligt de vraag in de regio lager dan het landelijk beeld, terwijl in de agrarische sector naar verhouding juist meer openstaande vacatures zijn dan landelijk.

Openstaande vacatures, per 1.000 banen relevante werkgelegenheid, december 2023

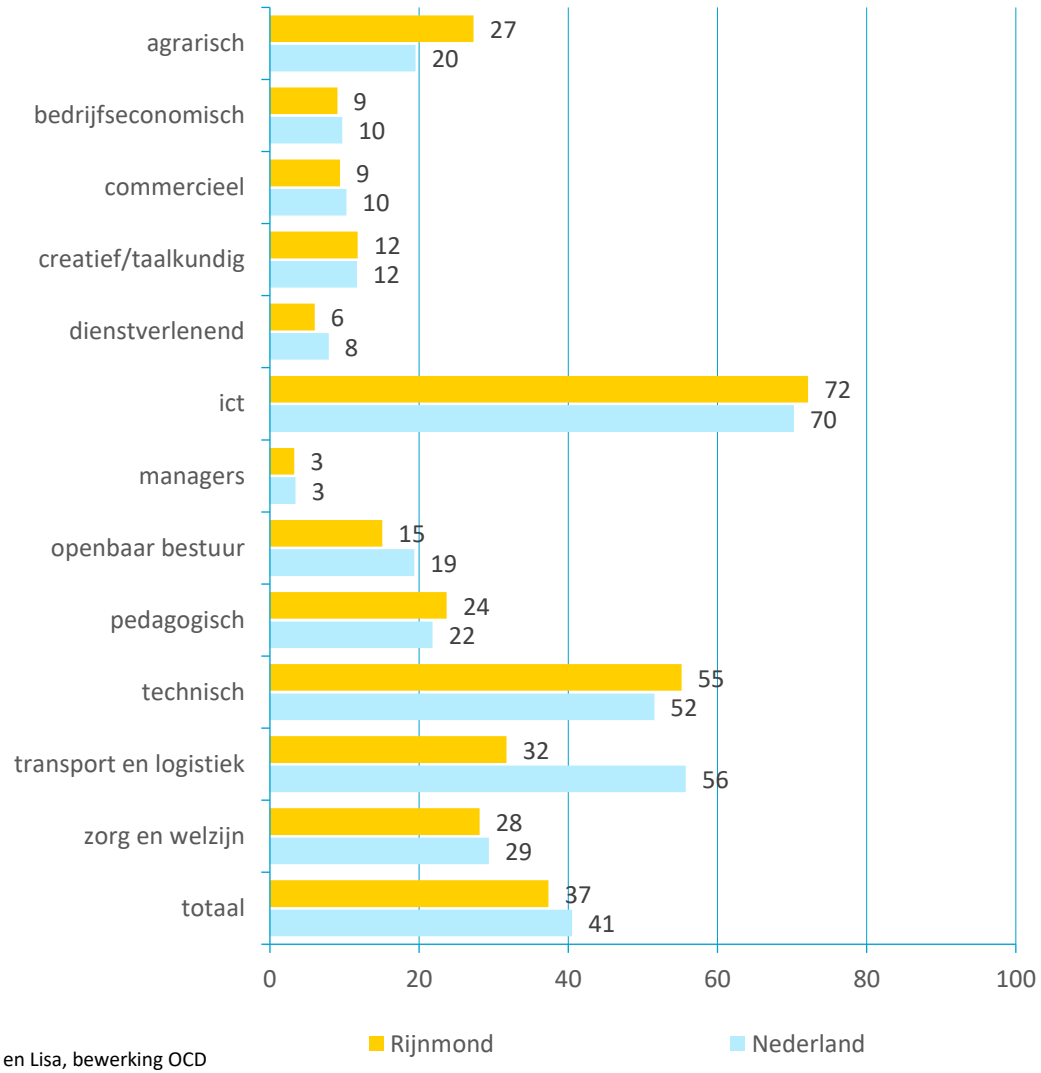

Bron: UWV en Lisa, bewerking OCD

Ontwikkeling openstaande vacatures

Ontwikkeling openstaande vacatures
Landelijk lag de vacaturegraad eind 2023 op 41 vacatures per 1.000 banen. In de regio Rijnmond lag de vacaturegraad met 37 vacatures per 1.000 banen iets lager. Onder invloed van de coronapandemie zien we het aantal openstaande vacatures per 1.000 banen tussen eind 2019 en eind 2020 dalen. In 2021 steeg de vacaturegraad echter weer naar een niveau van ruim boven dat van twee jaar eerder.

Openstaande vacatures per 1.000 banen, december

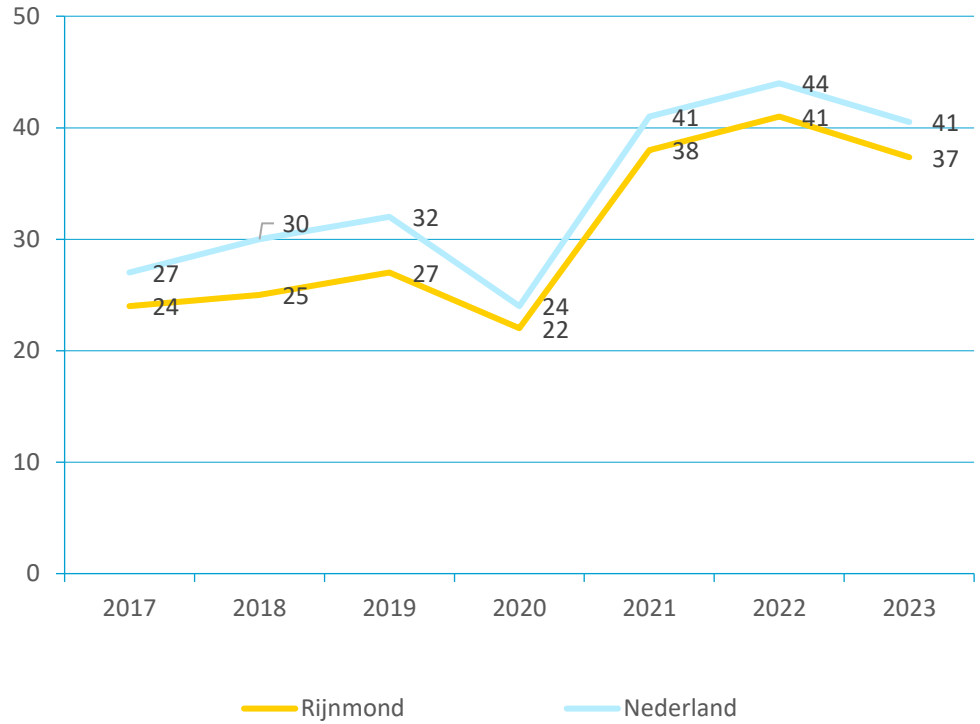

Bron: UWV en Lisa, bewerking OCD

Spanningsindicator

Spanningsindicator per beroepsgroep
De spanningsindicator geeft de spanning op de arbeidsmarkt weer. Omdat vacaturegegevens niet op het niveau van gemeenten beschikbaar zijn, presenteren we de spanningsindicator van de arbeidsmarktregio Rijnmond en van Nederland.

Landelijk komt de spanningsindicator eind 2023 uit op 3,89 en in de regio Rijnmond op 3,01. Daarmee is de arbeidsmarkt zowel landelijk als in de regio krap. Er is meer vraag dan aanbod. Dat geldt voor alle beroepsgroepen. Vooral voor ict-beroepen is landelijk en regionaal sprake van zeer grote krapte.

Wat is de spanningsindicator?
De spanningsindicator gaat kortgezegd om de verhouding tussen de vraag naar arbeid (vacatures) en het aanbod ervan (werkzoekenden). Het UWV berekent de spanning op de arbeidsmarkt door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen, dat op hetzelfde moment korter dan zes maanden een ww-uitkering ontvangt. Hoe hoger het getal van de spanningsindicator, hoe hoger de spanning op de arbeidsmarkt voor werkgevers.
Bij een lage waarde van de indicator is de arbeidsmarkt zeer ruim. Er zijn weinig openstaande vacatures en veel kortdurend werklozen.
Bij veel openstaande vacatures ten opzichte van het aantal kortdurend werklozen, is de arbeidsmarkt zeer krap. Dat is ongunstig voor werkgevers, maar gunstig voor werkzoekenden.

Typering en betekenis van de spanningsindicator:

waarde	betekenis	typering
tot 0,25	veel meer aanbod dan vraag	zeer ruim
0,25 tot 0,67	meer aanbod dan vraag	ruim
0,67 tot 1,50	evenwicht vraag en aanbod	gemiddeld
1,50 tot 4,00	meer vraag dan aanbod	krap
4,00 of hoger	veel meer vraag dan aanbod	zeer krap

Spanningsindicator per beroepsgroep, vierde kwartaal 2023

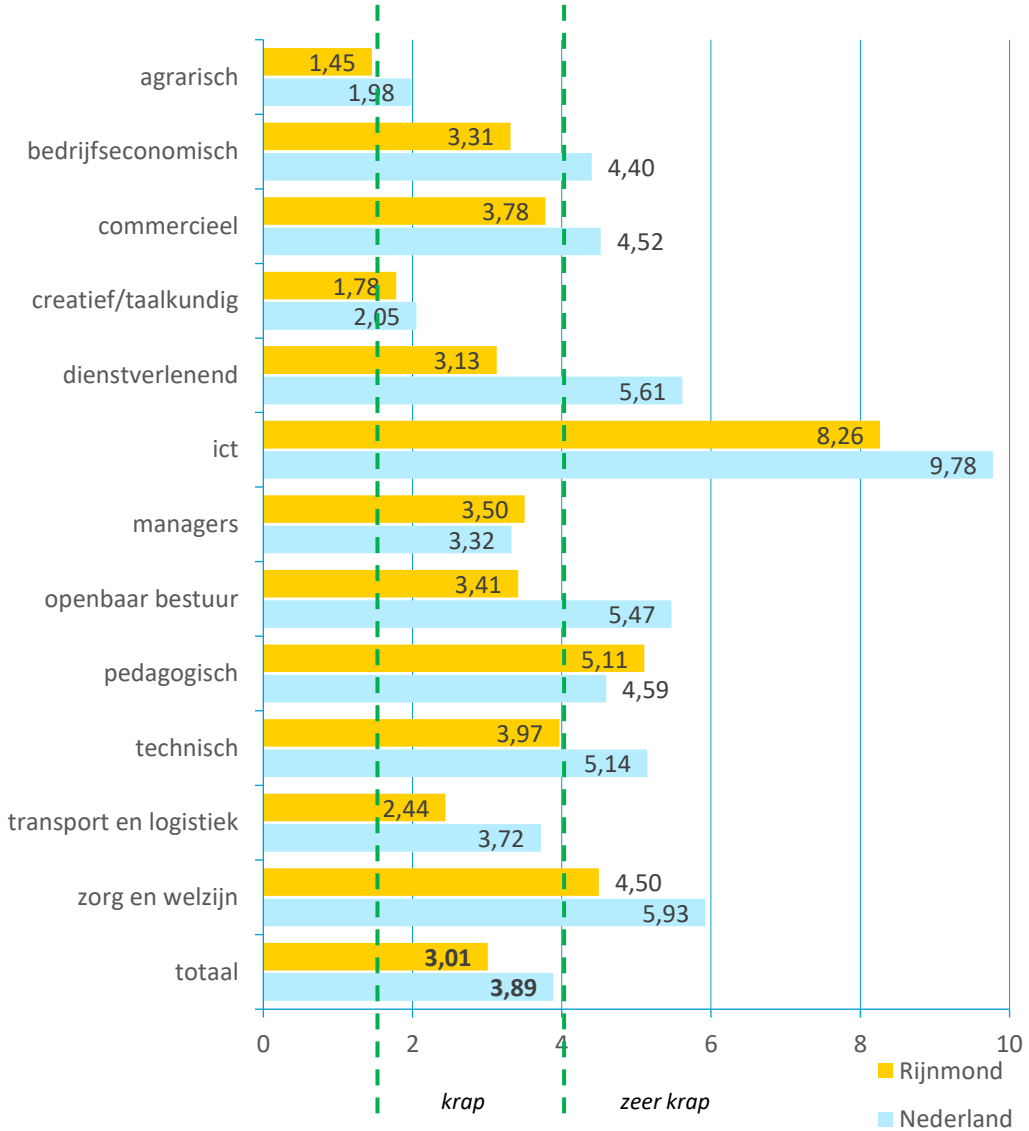

Bron: UWV

Ontwikkeling spanningsindicator

Ontwikkeling spanningsindicator
Ten opzichte van eind 2022 is de spanning op de arbeidsmarkt zowel in de regio Rijnmond als landelijk afgenomen, maar is nog altijd sprake van een krappe arbeidsmarkt.

De spanningsindicator in de regio Rijnmond kwam eind 2023 uit op 3,01. Dat betekent dat er meer vraag is dan aanbod. Landelijk was de arbeidsmarkt met een spanningsindicator van 3,89 nog krapper.

Onder invloed van de coronapandemie zagen we de krapte op de arbeidsmarkt in 2020 dalen. Er was een daling van het aantal vacatures en een toename van het aantal kortdurende werklozen. Na 2020 trok het aantal vacatures echter weer fors aan, terwijl het aantal kortdurende werklozen over het algemeen daalde.

Spanningsindicator totaal, laatste kwartalen per jaar

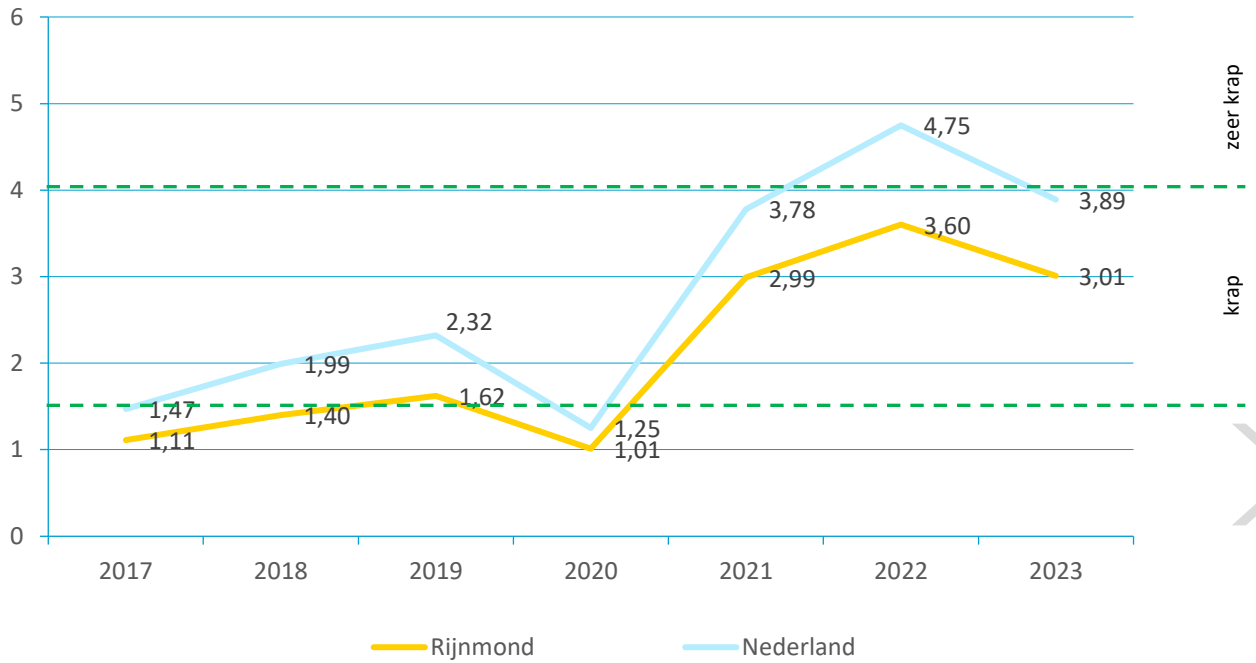

Bron: UWV

Jongeren, onderwijs en binnenlandse migratie

Binnenlands migratiesaldo jongeren

Binnenlands migratiesaldo jongeren
Het binnenlands migratiesaldo van jongeren van 15-19 jaar en van 20-24 jaar (de voornaamste doelgroepen voor mbo en ho) is traditioneel negatief in de gemeente Hoeksche Waard. Dat wil zeggen dat er meer jongeren wegtrekken uit de gemeente, dan dat er naartoe komen. In 2023 is voor beide groepen sprake van een daling van het saldo ten opzichte van 2022.

Het is onbekend hoeveel uitverhuizers later weer terugkeren naar de gemeente. Wel is te zien dat de Hoeksche Waard aantrekkelijk is voor gezinnen met kinderen. Voor de leeftijdsgroepen 0-14 en 30-39 jaar geldt in de afgelopen jaren dat er meer personen bijkomen in de gemeente dan dat eruit vertrekken. In 2023 nam het positieve saldo voor de groep van 0-14 jaar wel af ten opzichte van 2022. De leeftijdsgroep 25-29 jaar laat vanaf 2018 een duidelijk positief migratiesaldo zien (meer “bijkomers” dan vertrekkers).

Binnenlands migratiesaldo Hoeksche Waard per leeftijdscategorie

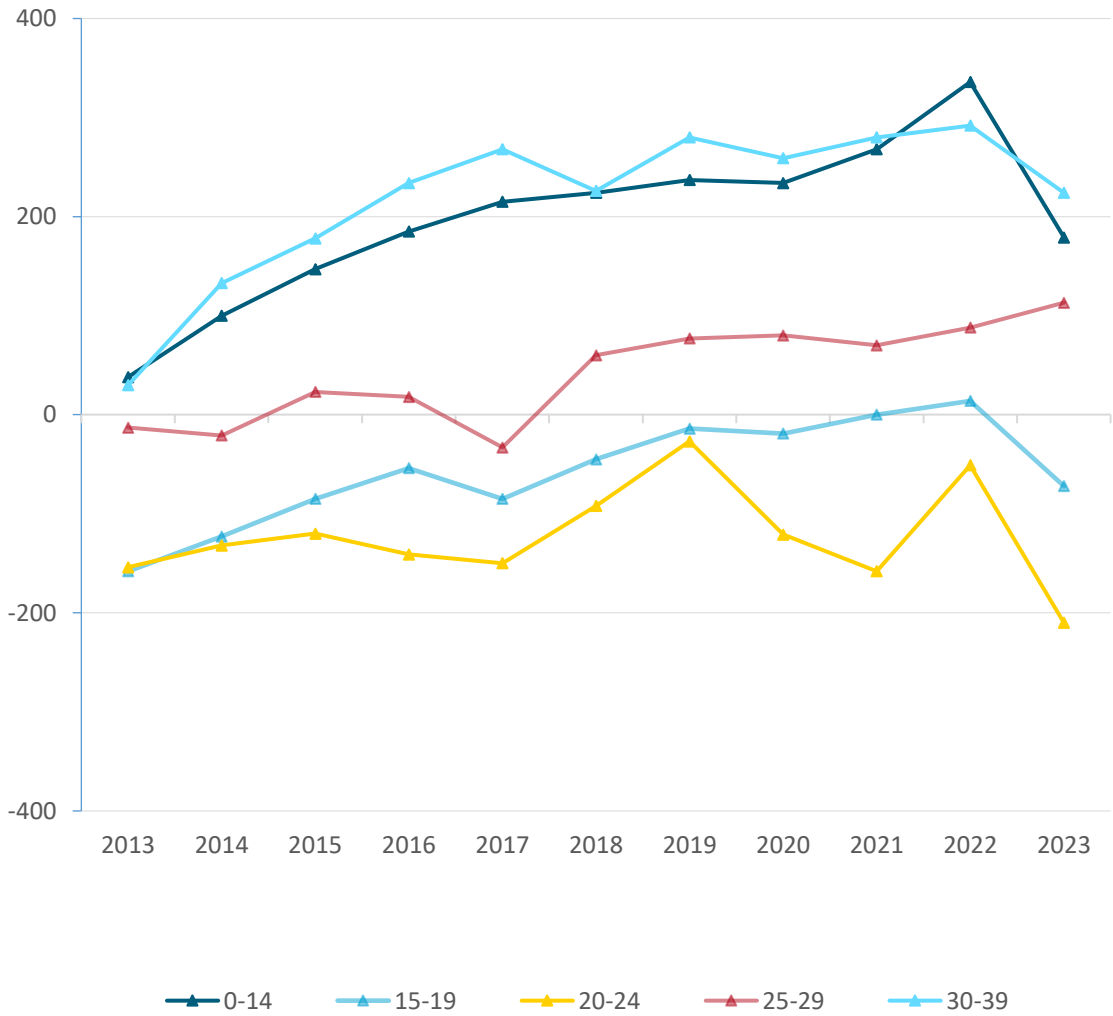

Bron: CBS

Mbo

Mbo-studenten met woonplaats Hoeksche Waard
In schooljaar 2023/2024 waren ruim 2.300 mbo-studenten woonachtig in de gemeente Hoeksche Waard. Dat was een lichte afname (-2%) ten opzichte van het schooljaar ervoor. In de opleidingssectoren Zakelijke dienstverlening & veiligheid en in Voedsel, groen, gastvrijheid nam het aantal studenten echter sterk toe. In Handel daalde het aantal studenten het hardst.

33% van de mbo-studenten uit de Hoeksche Waard volgt een opleiding in de sector Zorg, welzijn en sport, 14% in Techniek en gebouwde omgeving , 13% in Voedsel, groen en gastvrijheid en 11% in Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem.

Studenten mbo woonachtig in de Hoeksche Waard

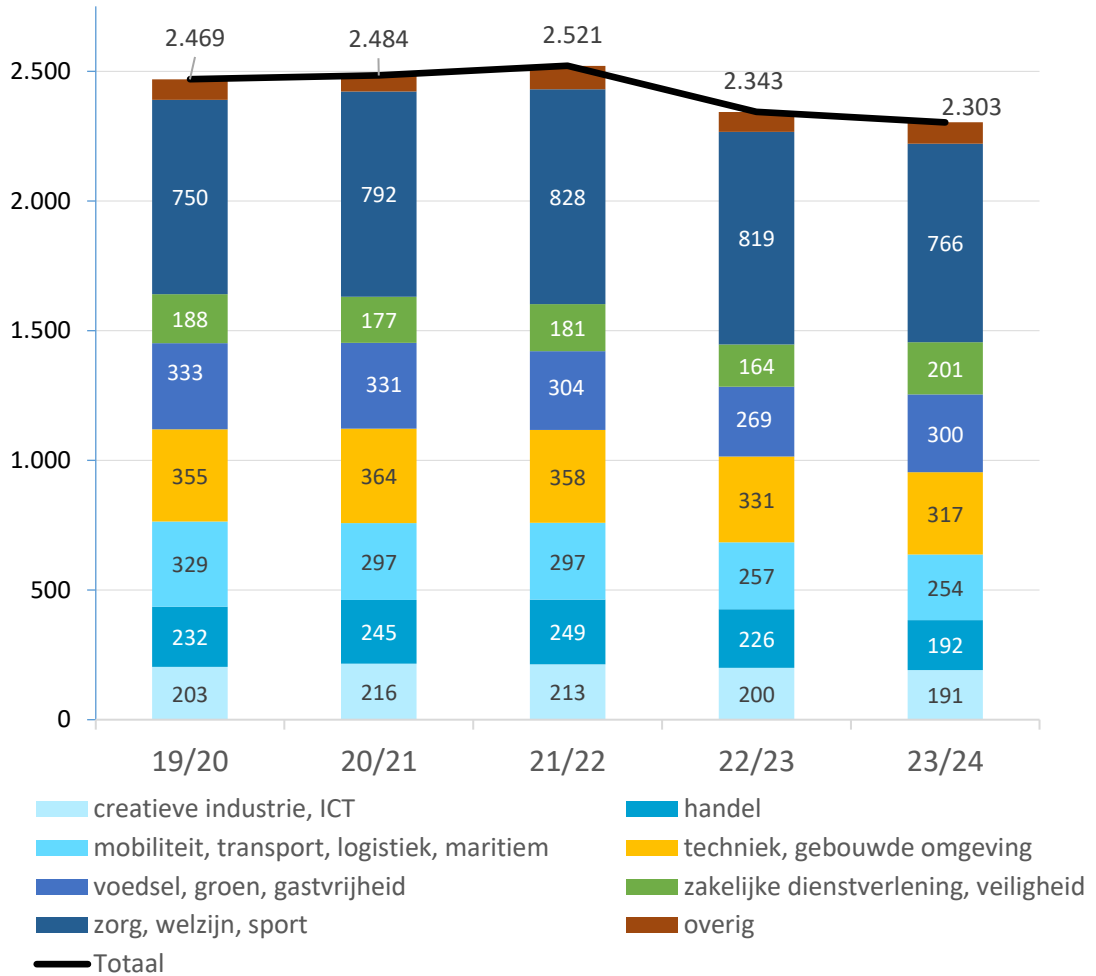

Bron: DUO

Hbo en wo

Hbo-studenten met woonplaats Hoeksche Waard
In de Hoeksche Waard woonden in schooljaar 2023/2024 ruim 1.800 hbo-studenten. Dat waren er ongeveer net zoveel als een schooljaar eerder. Sinds 2015/2016 steeg het aantal hbo-studenten woonachtig in de Hoeksche Waard gestaag. In 2022/2023 nam het aantal af.

Studenten hbo woonachtig in de Hoeksche Waard

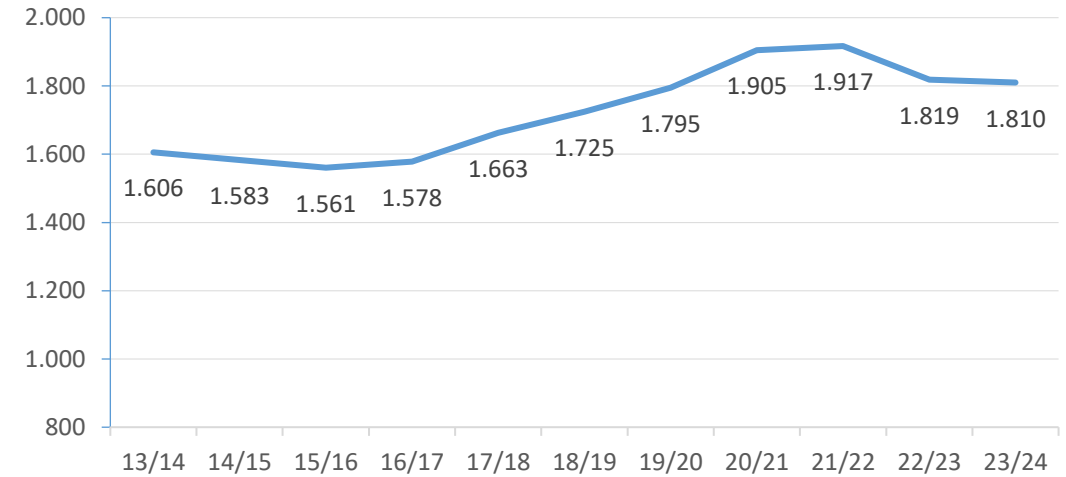

Bron: CBS

Wo-studenten met woonplaats Hoeksche Waard
Het aantal wo-studenten in de gemeente Hoeksche Waard groeide fors. Tussen de schooljaren 2013/2014 en 2021/2022 nam het aantal wo-studenten woonachtig in de gemeente met 74% toe. In het schooljaar 2022/2023 nam het aantal af tot 718 studenten en in 2023/2024 tot 600.

Studenten wo woonachtig in de Hoeksche Waard

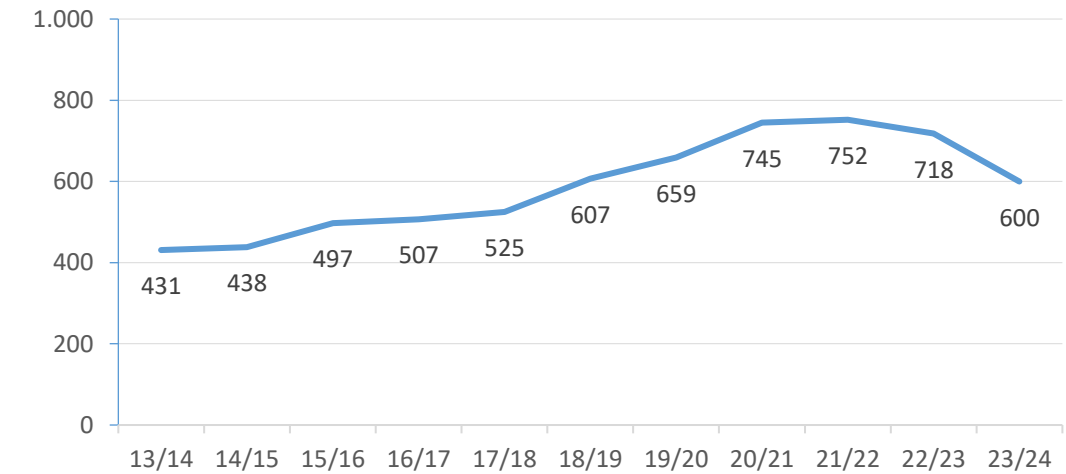

Bron: CBS

Vooruitzichten

Bevolkingsprognose Hoeksche Waard

Bevolkingsprognose gemeente Hoeksche Waard
Het CBS voorspelt dat de bevolking van de gemeente Hoeksche Waard nog tot en met 2026 licht zal groeien. Daarna treedt stabilisatie op, gevolgd door een lichte krimp. In 2050 telt de gemeente volgens de prognose 87.800 inwoners. CBS geeft aan de prognose niet op afzienbare termijn bij te kunnen werken.

Bevolkingsprognose Hoeksche Waard 2023-2050

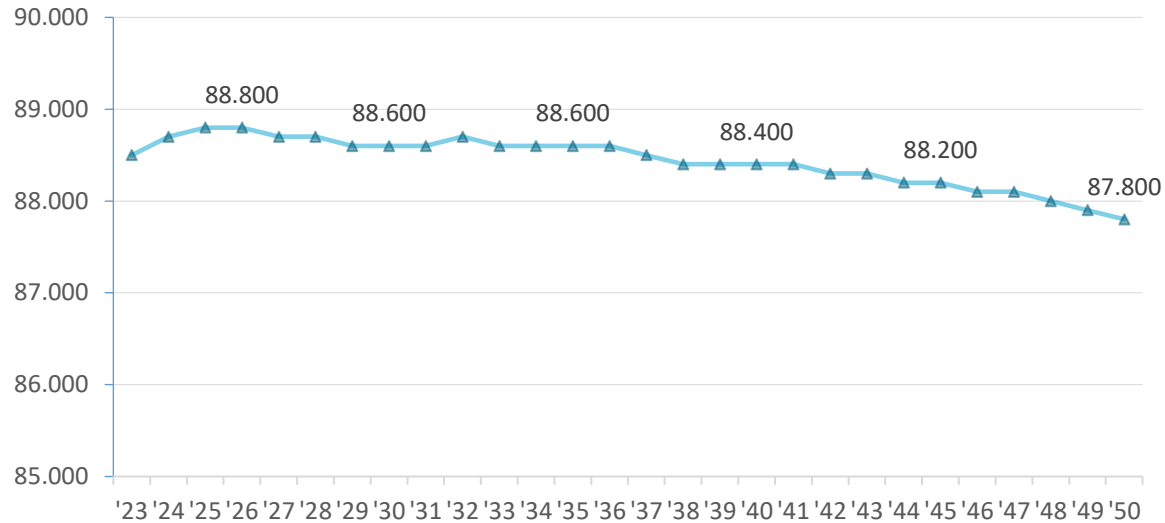

Bron: CBS

Bevolkingsprognose gemeente Hoeksche Waard
De leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar zal tot en met 2024 licht groeien naar in totaal 49.100 inwoners. Daarna zet een gestage daling in. In 2042 zal het aantal inwoners van 20 tot 65 jaar in de gemeente ten opzichte van 2024 met circa 4.700 zijn afgenomen tot 44.400. Na 2042 wordt weer een lichte groei voorspeld tot 45.100 in 2050.

CBS maakt geen actuele prognoses meer van de bevolking per leeftijdsgroep.

De groep 20 tot 65-jarigen maakt het grootste deel uit van de potentiële beroepsbevolking (15 tot 75 jaar). Bij een niet of nauwelijks verder groeiende bruto participatiegraad zal het arbeidsaanbod in de gemeente de komende jaren gaan dalen.

Prognose bevolking 20 tot 65 jaar Hoeksche Waard 2023-2050

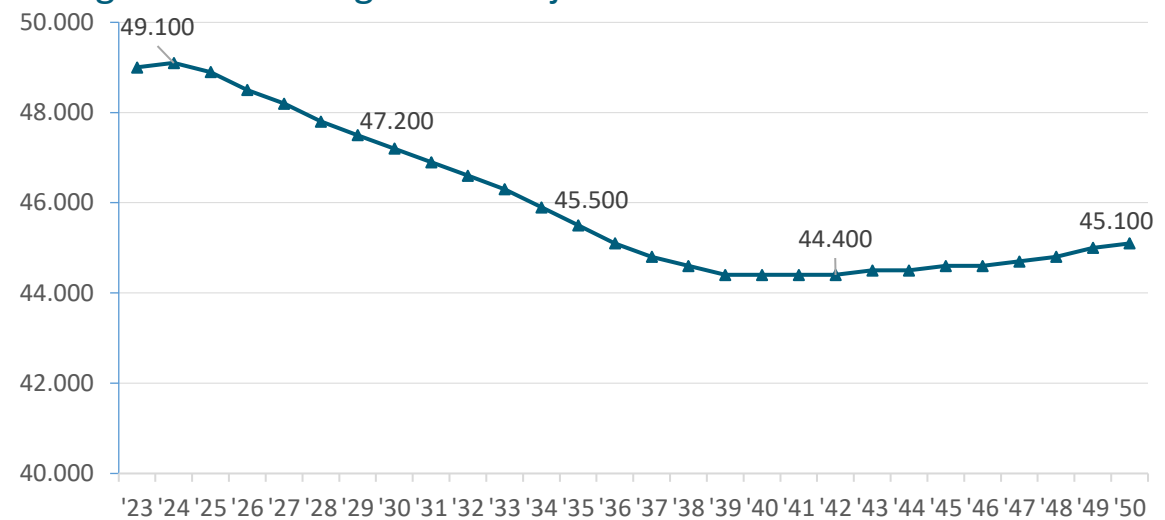

Bron: CBS

Bevolkingsprognose vergeleken

Prognose ontwikkeling bevolking in vergelijking met Nederland
In 2050 is de bevolking van de Hoeksche Waard naar verwachting met 0,8% afgenomen t.o.v. 2023. Landelijk wordt tussen 2023 en 2050 juist een bevolkingsgroei verwacht (+10,7%). CBS geeft aan de prognose niet op afzienbare termijn bij te kunnen werken en maakt geen actuele prognoses meer van de bevolking per leeftijdsgroep.

Als gevolg van vergrijzing en ontgroening is de algemene verwachting dat de bevolking tussen 20 en 65 jaar in de komende jaren voorlopig zal afnemen. In de gemeente Hoeksche Waard zien we vanaf 2025 een krimp. In 2040 zal de bevolking tussen 20 en 65 jaar in de gemeente met 9,4% gekrompen zijn. Voor heel Nederland is die krimp een stuk kleiner, te weten -0,8%.

Na 2040 is in de Hoeksche Waard naar verwachting weer sprake van een lichte groei van het aantal 20- tot 65-jarigen. In 2050 zal deze bevolkingsgroep in de gemeente 8% kleiner zijn dan in 2023. Voor heel Nederland is juist de verwachting dat die groep 2,5% groter is dan nu.

Prognose ontwikkeling bevolking totaal en 20 tot 65 jaar t.o.v. 2023

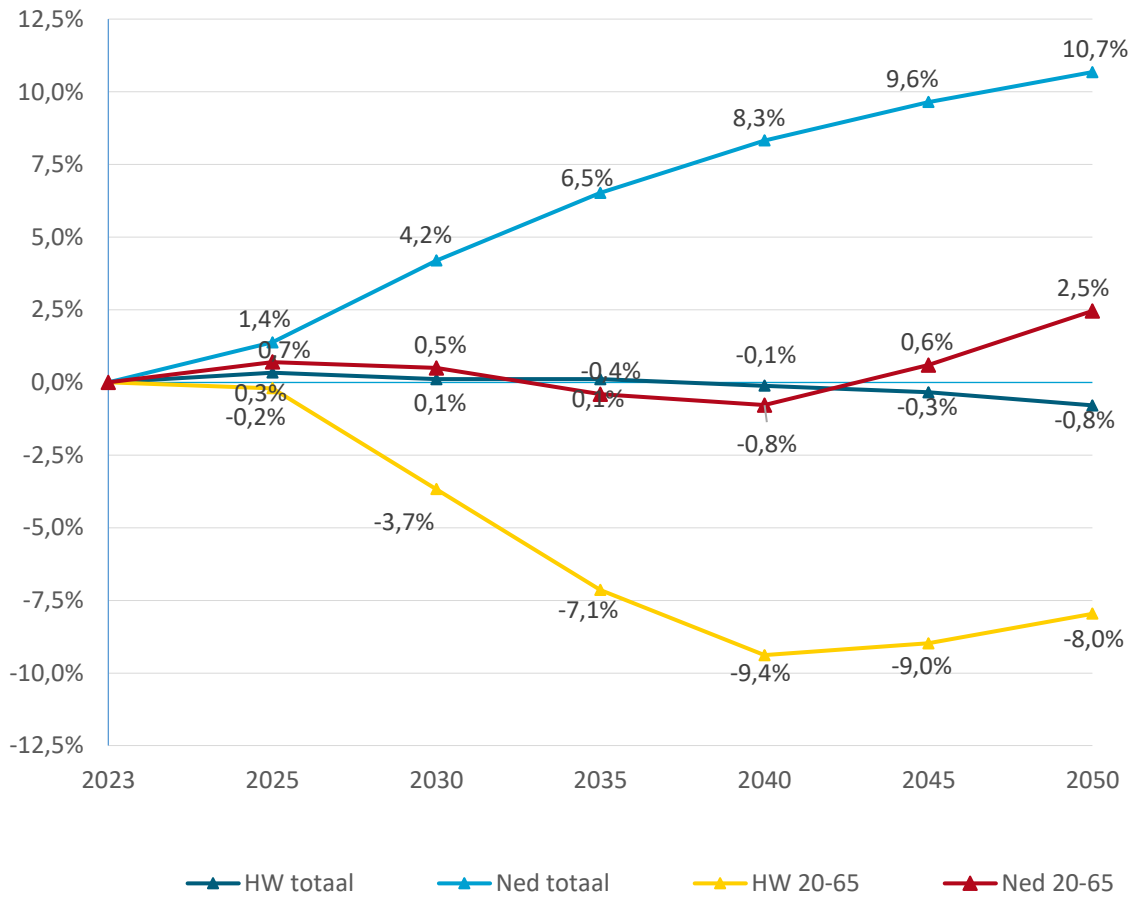

Bron: CBS

Raming baanontwikkeling per sector

Ontwikkeling banen per sector
Landelijk groeide het aantal banen in 2023 met 1,2%. De grootste groei is in de horeca (6,4%) en bij de overheid (4,2%). Voor zakelijke diensten en landbouw/visserij is sprake van een daling. In de rest van de sectoren is het aantal banen toegenomen.

Als we voor de gemeente Hoeksche Waard uitgaan van dezelfde ontwikkeling per sector als landelijk, ramen we de totale baanontwikkeling in de gemeente op 1,4%. Dat is een iets grotere toename dan landelijk, onder andere doordat de handel in de gemeente sterker vertegenwoordigd is dan landelijk.

Gerealiseerde (Nederland) en geraamde (Hoeksche Waard) ontwikkeling aantal banen per sector, 2023 – 2024

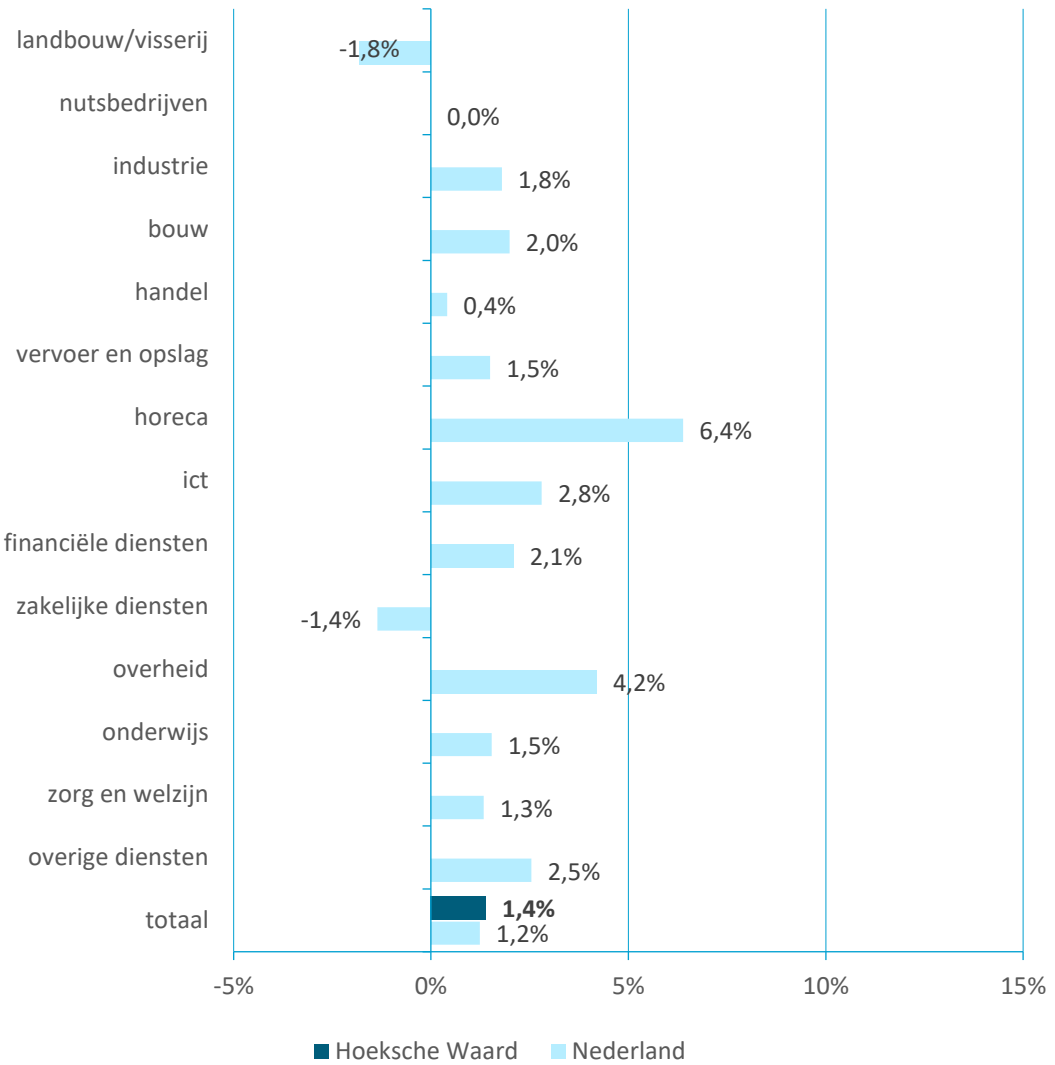

Bron: CBS (Nederland) en raming OCD (Hoeksche Waard)

Vooruitzicht aantal banen

Raming banen
Het aantal banen in de gemeente Hoeksche Waard in 2024 bedraagt per 1 januari naar verwachting circa 37.490. Dat is 1,4% meer dan een jaar eerder.

Toelichting:
Banen ongeacht aantal uren per week, inclusief zelfstandigen en uitzendkrachten.

Banen Hoeksche Waard en raming 2024 (per 1 januari)

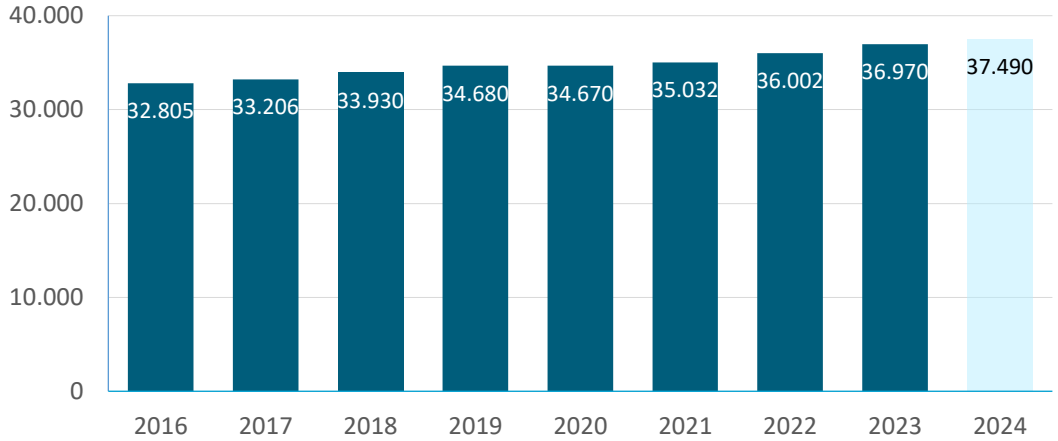

Bron: Lisa, raming OCD

Verwachte ontwikkeling banen vergeleken
Ten opzichte van 2016 is het aantal banen in de gemeente Hoeksche Waard in 2024 naar schatting met 14,3% toegenomen. Tot begin 2019 zien we een stijging van de werkgelegenheid in de gemeente. Tussen 2019 en 2020 bleef het aantal banen stabiel, waarna in 2020 - ondanks de coronapandemie - weer een lichte stijging inzette. Deze stijging heeft zich naar verwachting in 2024 voortgezet. Landelijk neemt de werkgelegenheid tussen 2016 en 2024 met 15,7% iets sterker toe dan in de gemeente Hoeksche Waard.

Verwachte ontwikkeling banen t.o.v. 2016

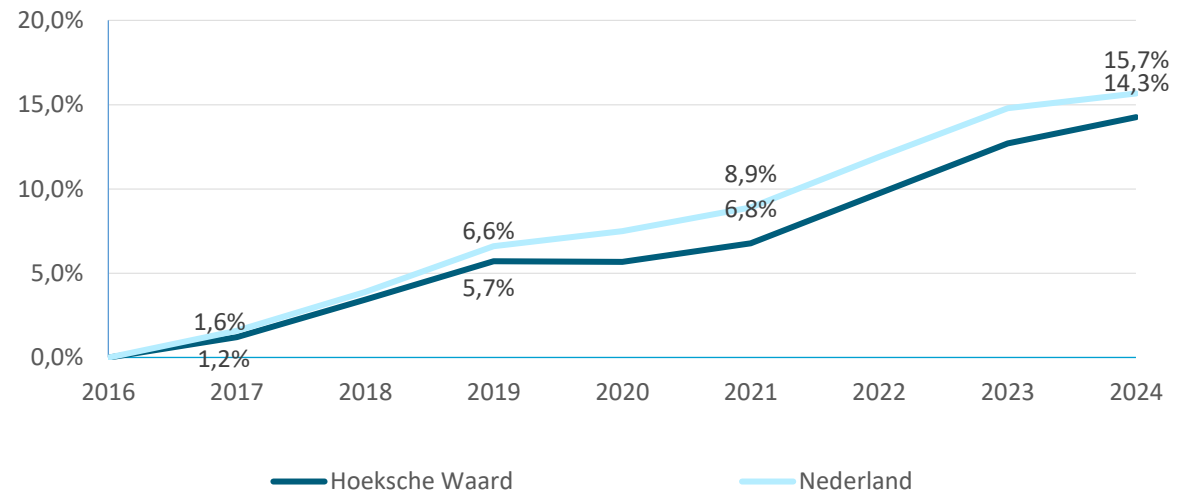

Bron: Lisa, raming OCD

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar *078 770 3905* of te mailen naar *ocd@drechtsteden.nl*.

Colofon

Monitor Economie Hoeksche Waard
6-meting

oktober 2024

Kees Klootwijk
drs. ing. Ruud Ververs

Onderzoekcentrum Drechtsteden
Noordendijk 248
3311 RR Dordrecht

Postbus 8
3300 AA Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid